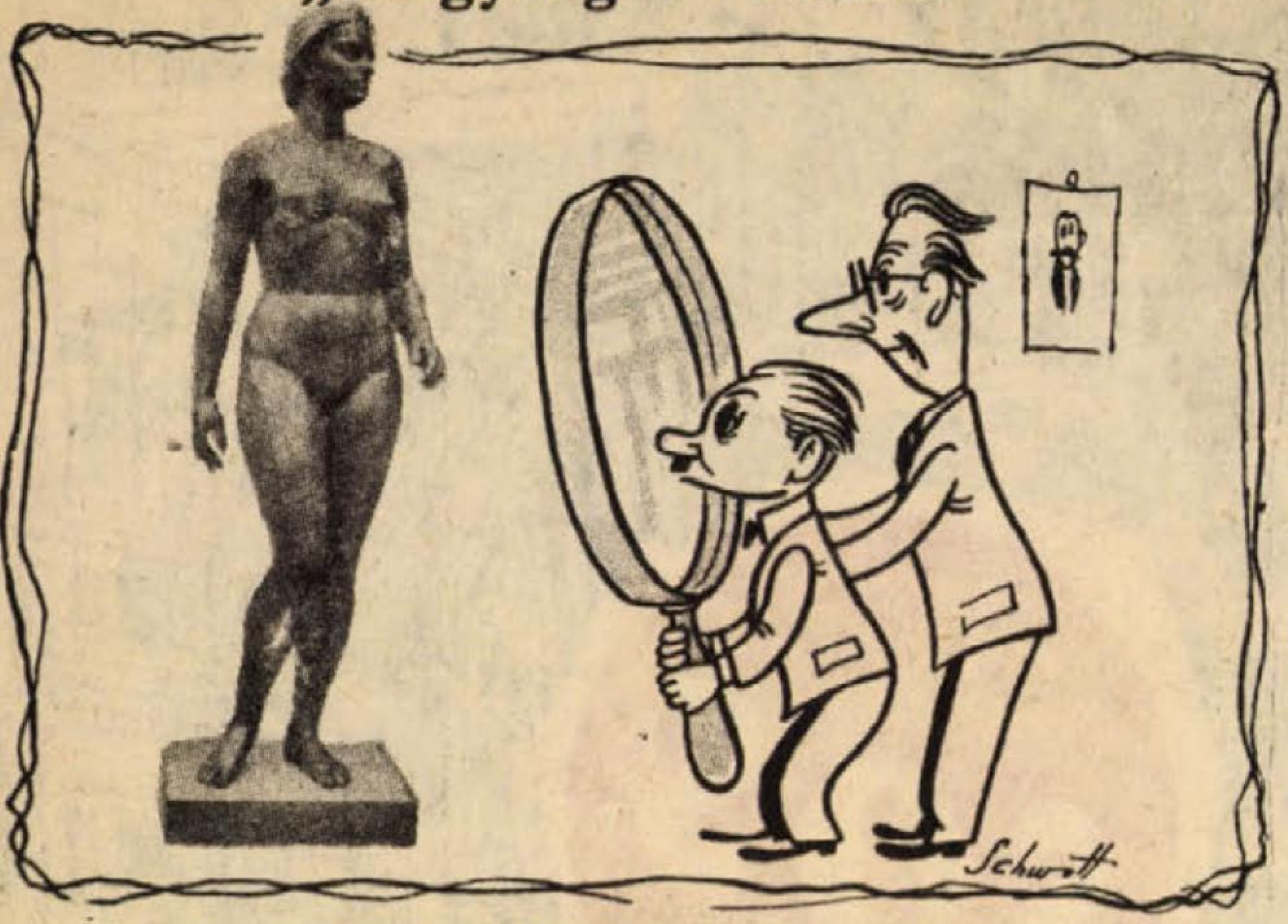
XIV. évfolyam 13. szám. Ára: 1 forint 1958. március 27

Az éjszakai közlekedés hajótöröttjei

Pusztai Pál rajza

„Tárgyilagos" kritika

– Nézd ezt a lehetetlen szobrot! Az egyik ujján egy pörsenést fedeztem fel...

Utcai jelenet

Megmondták egymásnak.

GERINCESSÉGEM története

Ha egyszer a vállalatunknál jársz majd, és látni fogod, hogy igazgatónk Zibolán Péter előtt mekkora tisztelettel hajtja meg fejét valamennyi kolléga, feltétlenül az lesz a benyomásod, hogy Zibolán közszeretetnek örvend. Egyebet sem hallhatsz, mint — igazgató elvtárs ide parancsoljon, igazgató elvtárs ide fáradj kérlek, Zibolán elvtárs így, és úgy és hasonlóan...

Ellenben. Az elmúlt napok egyikén össz-üzemi értekezlet volt, hol Zibolán tartotta a beszámolót általánosan egyetértő légkörben, hozzászólások nélkül, illetve egyetlen hozzászólással.

— Elvtársak —, mondtam én, mert én voltam az az egyetlen hozzászóló — mindaz, amiről az igazgató elvtárs beszélt, úgy van. Ám jó egy-két hiányosság van, amelyért az igazgatóság a felelős. Így például ebben és abban, valamint itt és ott, ekkor és akkor.

Mialatt beszéltem, megfigyeltem munkatársaim meglepett pillantásait, melyek, miként a ping-pong labda, pattogtak rólam az igazgatóra. Zibolán azonban nem szólt semmit, csak súgott valamit az elnöknek, aki bejelentette, hogy megjegyzéseimmel a vállalatvezetőség foglalkozni fog.

Ezzel az értekezlet véget ért s hazaindultunk. Gajdos elvtárs az utca sarkán várt.

— Engedd, hogy megszorítsam a kezedet — mondta —, — mivel hogy olyan ember vagy, amilyenre szüksége van a vállalatnak. És ha még tudnád, hogy Zibolán visszaél a szolgálati gépkocsival... De holnapra összeírok neked olyan dolgokat, hogy magad is meglepődsz majd...

A vendéglőbe, hová vacsorázni mentem Peniaska lépett be, óvatosan körülnézett, majd hozzámlépett.

— Férfi vagy — suttogta szája szegletéből és újra körülnézett. — Azt is meg kellett volna mondanod, menynyire becsüli Zibolán a kádereket. De majd szerzek neked olyan példákat rá...

Reggel a menyasszonyom már várt a ház előtt.

— Rozporkáné volt nálam — karolt belém — azt üzeni neked, hogy az igazgatónál a minap pálinkát és stampedlis poharakat látott... büszke vagyok rád! Tudod, hogy a vállalat leggerincesebb emberének neveztek?!...

Az üzem folyosóján Bolerázik állított meg. — Jó, hogy jössz, csodálatom, gratulációm! De miért nem beszéltél arról a dologról?!

Lehalkította a hangját és elmondta.

Így ment ez az új értekezletig. Itt pedig Zibolán, többek között, válaszolt előző felszólalásomra és beszámolt a hibák felszámolásának állásáról. Az elnök megnyitotta a vitát, majd berekesztette. Hozzászólás nem volt, én sem szólaltam fel, mert Zibolán beszámolója meggyőzően hatott.

Gajdos már várt a sarkon:

— Csak annyit akartam mondani neked —, szűrte át a fogai között — hogy csalódtam benned. — És elment.

A vendéglőben Peniaska elnézett fölöttem, hogy ne kelljen megismernie.

Reggel hosszasan vártam a menyasszonyomra. — Kérlek — húzta el a karját —, Rozporkáné volt nálam és azt mondta, hogy minősíthetetlenül viselkedtél.

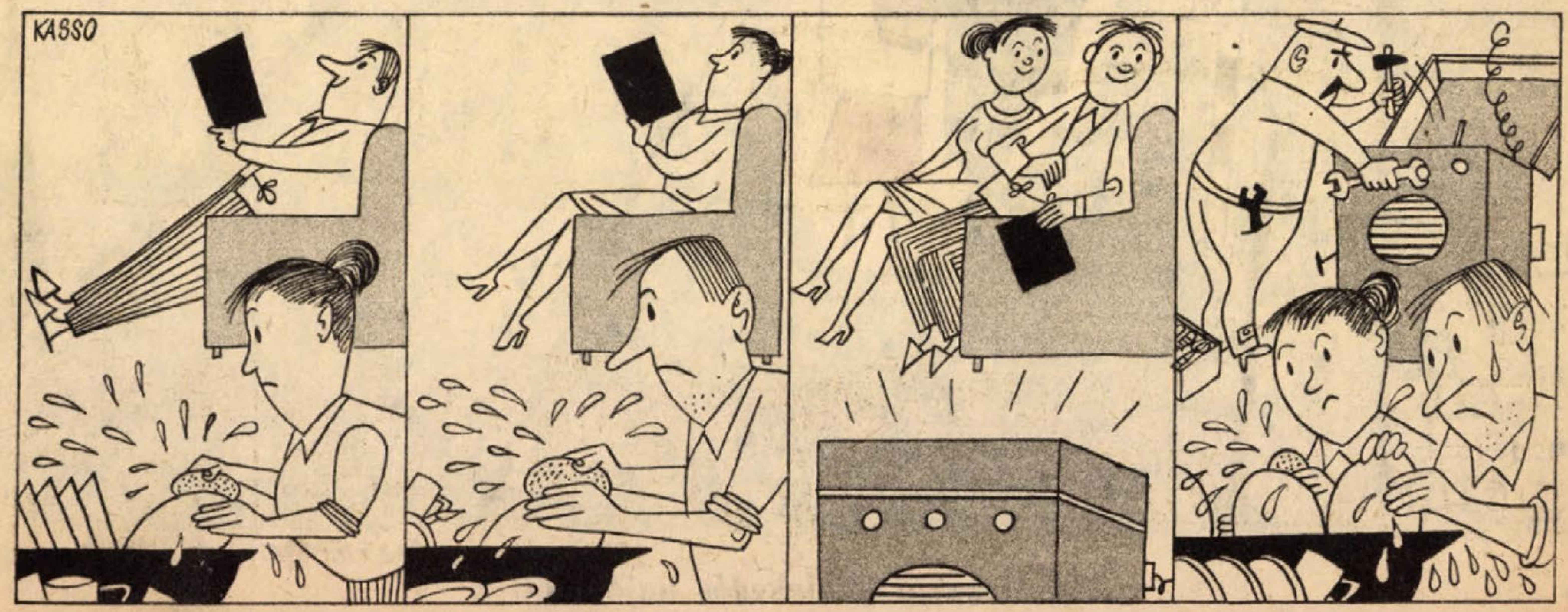
A folyosón Bolerázik beszélgetett Kalerábbal. Amint elmentem mellettük, fitymálva mértek végig, és hallottam, amint Bolerázik így szólt utánam:

— Pfuj, pfuj! Gerinctelen fráter...

Stefan Szabo

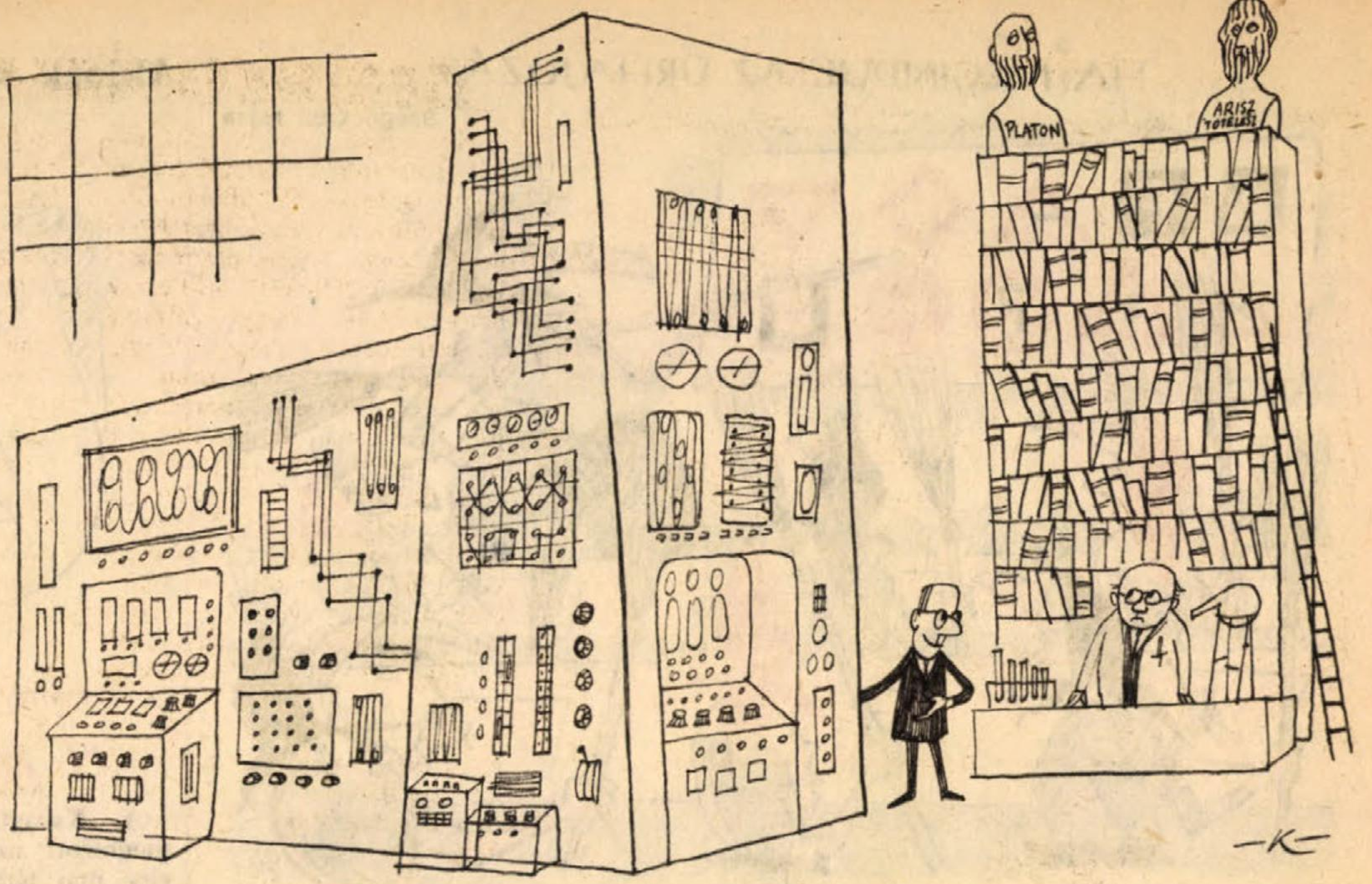
A mosogatás fejlődéstörténete

Kasso rajza

Gondolkodó gép

Kaján Tibor rajza

– Bemutatom az új kollegát . . .

Pesti tudósítónktól

Mint a „Kortárs" kortársa és olvasója, a folyóirat 3. számának 423-ik oldalán csodálkozva olvastam a következő nevet: „Schoppenhauer". Két pével. Ez több, mint sajtóhiba, ez bűn volt a frankfurti bölcselő szemében, aki nem fizetett ki olyan számlát, amelyen két „p"-vel írták a nevét.

Az ilyesmi persze előfordul a legjobb jappáni, rivériai és argentíniai családokban is.

Én tudom, mi az illendőség. Nem ízléses dolog tréfát űzni valakinek a nevéből, amiért az különösen cseng a fülünknek.

Amikor azonban a rádióban a kiváló énekesnek, Julius Patzáknak a nevét hallottam, egy kissé elhűltem. Ez már túlzás. Neki is be kellene látnia, hogy ez lehetetlenség.

A mozihiány enyhítése érdekében nem kellene bevezetni a széles nézőterű mozikat?

Csak helyeselni tudom a legfelső kereskedelmi szerveknek azt a tervét, hogy összeírják a hiánycikkeket és bőségesen gyártani fogják mindazt, ami hiányzik.

Örömmel üdvözlöm majd az üzletek kirakatában ezt a táblát:

„Hiánycikkek nagy választékban!"

F. L.

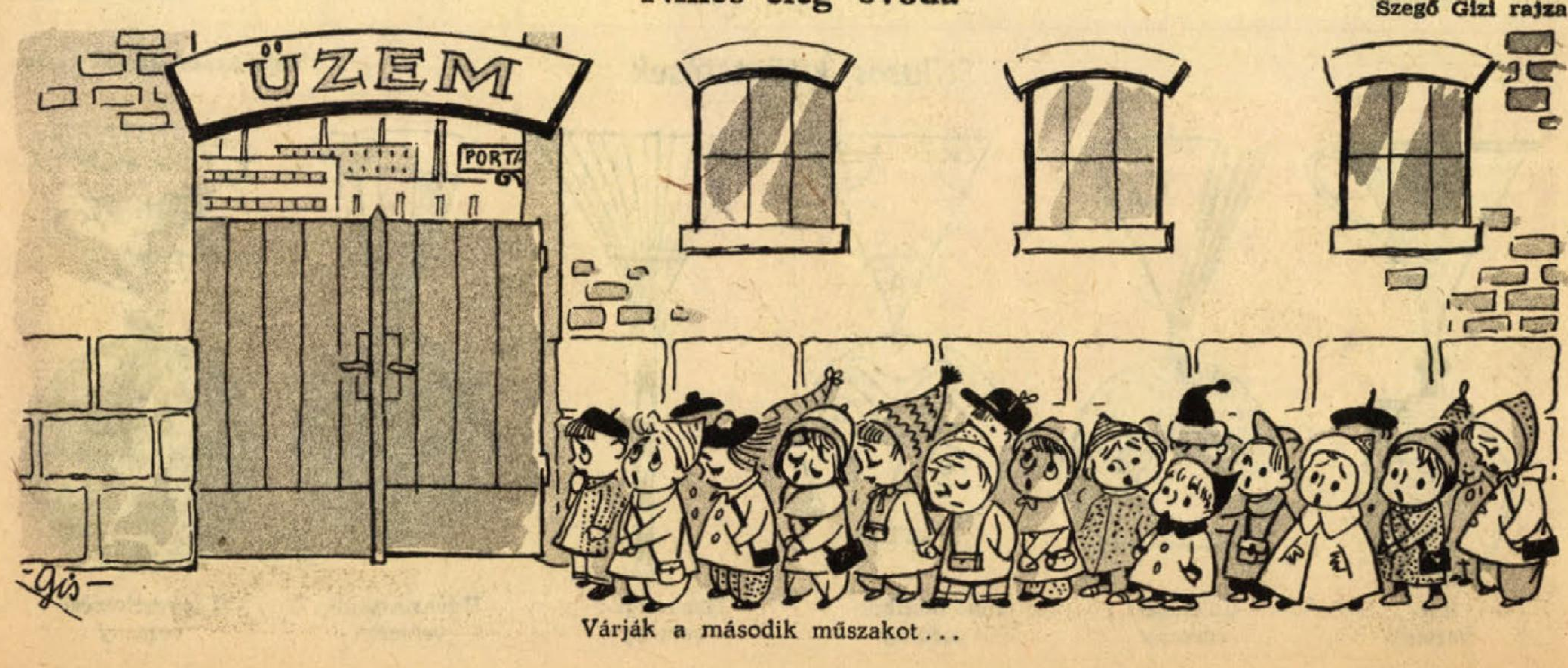
Nem kell pénz a boldogsághoz

– Én tartom a szavam! Viszem egy szál pendelyben . . .

Nincs elég óvoda

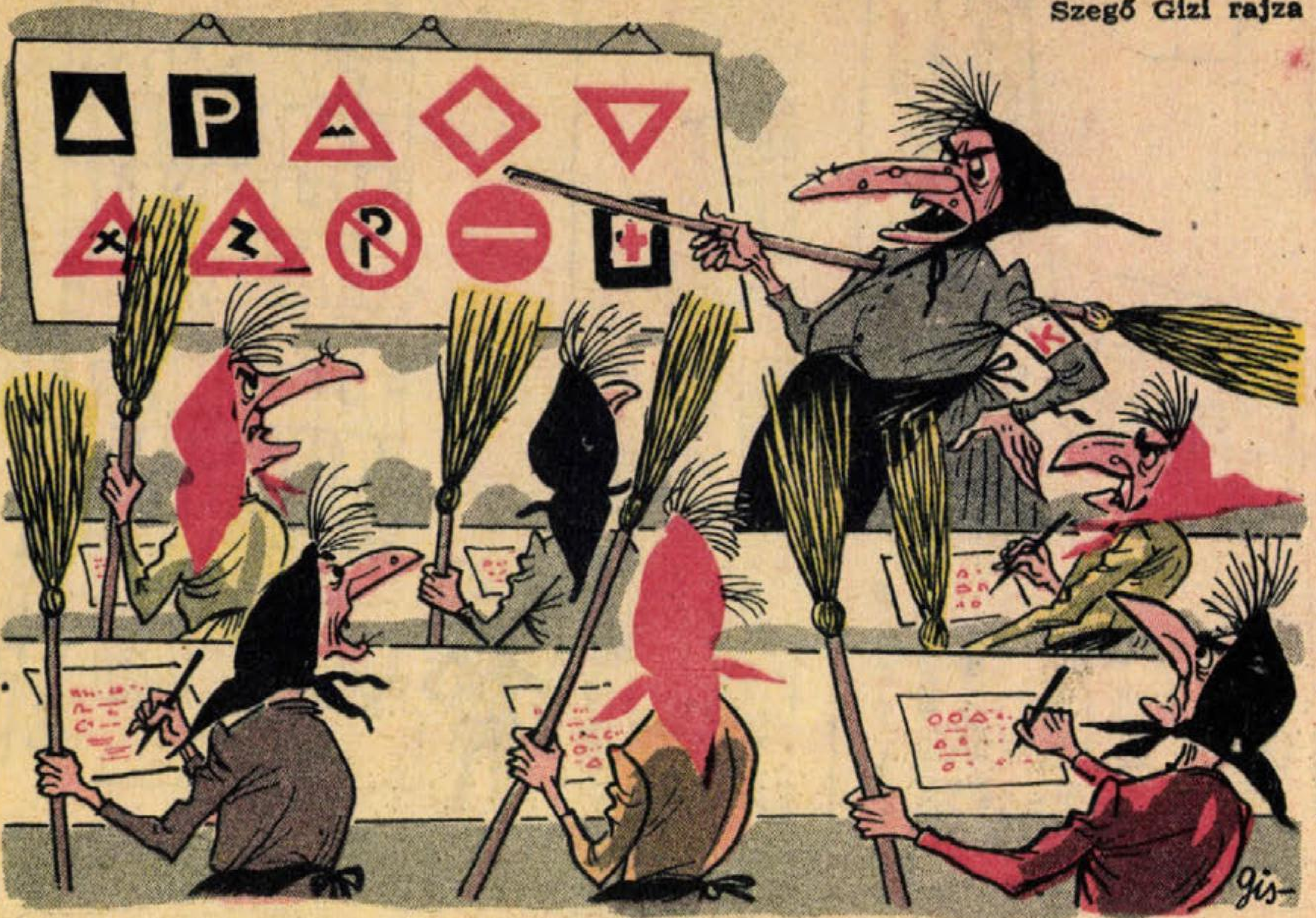
Szegő Gizi rajza

Várják a második műszakot . . .

HA MEGINDUL AZ ŰRHAJÓZÁS

Szegő Gizi rajza

Közlekedési tanfolyam.

Relativitás

Várnai György rajza

– Milyen boldog maga, szomszédasszony, hogy a férje nem jár el a kocsmába, mint az enyém!...

Akinek szívesen tapsolunk

Keleti László

A festő és a bankár

A Kacagtató Színház igazgatósága megbízott azzal, hogy írjak számukra egy mai témájú sanszont. Olyat, aminek cselekménye csakis nálunk, a népi demokráciában játszódhatik, és legyen benne szerelem, ami mindig kell a kabaré közönségének. A feladat nem látszott megoldhatatlannak.

Csakis nálunk játszódhatik? Hm. Nézzük meg előbb, mi is a tipikus sanszon formája, azután formáljuk át egy kicsit. A sanszon szülővárosában, Párizsban, az a banális sanszontéma, ha Ninettet, a kis kalaposlányt, ketten szeretik, Jules, a szép és szegény festő és Paul, a pohos és gazdag bankár. Jules padlásszobájában tepertő-vacsorával fogadja szerelmét, a bankár fényes autójával viszi pazar vacsorázóhelyre. Ninette mégis a festőt szereti.

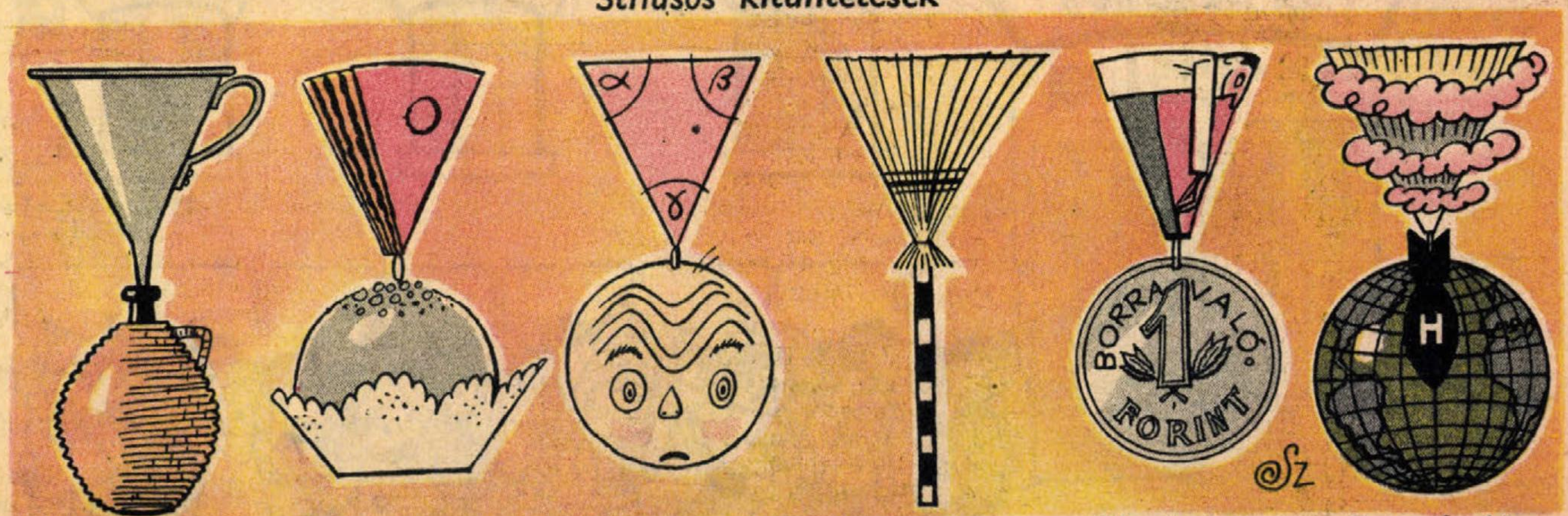
Na, ez a párizsi tipikus sanszon. És akkor mi lenne nálunk? Hopp, megvan! Már from is.

Ilonkát, a Virágért csinos kifutólányát ketten szeretik, János, a festő és Pál, a bankár. A fiatal és tüzes János, Kossuth-díjas festő, villája van a Pasaréten, felemás-színű Wartburgjával várja Ilonkát a Virágért előtt és a Gundelhez viszi vacsorázni. Pál, az öregedő bankár, éjjeliőr a Zsírtömbkiszerelő Vállalat Gubacsi úti telepén, albérlő a Nefelejcs utcában és főtt kolbászt vesz vacsorára. És Ilonka mégis a festőt szereti.

Tardos Péter

Stílusos kitüntetések

Szür-Szabó József rajza

Bor-verseny · Cukrász-verseny · Matematikai-verseny · Tisztasági-verseny · Udvariassági-verseny · Fegyverkezési-verseny

Aj Bíró Lázár!

(Korszerű népballada)

Szólt a felesége jó Bíró Lázárnak:
Ej te Bíró Lázár mi lesz már a cikkel?
Ment az eszpresszóba, megivott két duplát
Szegény Bíró Lázár nem lett meg a cikkel.

Mondta három lánya jó Bíró Lázárnak:
Ej te Bíró Lázár mi lesz már a cikkel?
Ment az eszpresszóba, megivott hat duplát
Szegény Bíró Lázár nem lett meg a cikkel.

Szerkesztője is szólt jó Bíró Lázárnak:
Ej te Bíró Lázár mi lesz már a cikkel?
Ment az eszpresszóba, ivott kilenc duplát
Szegény Bíró Lázár szíve meg is szakadt.

Kiment a sírjához özvegy felesége.
Ő hites urához e szavakkal szólott:
„Mért nem hagyál hátra özvegyi jogdíjat
Szegény Bíró Lázár nem lett meg a cikked."

Hogy ezt Bíró Lázár meghallá a sírban
A porából nagy szép kávécserje nőtt ki.
Özvegy felesége le is szüretelte.
Le is szüretelte, eszpresszót is nyitott.

Szegény Bíró Lázár így segített rajta.

Somogyi Pál

Egy kis tréning

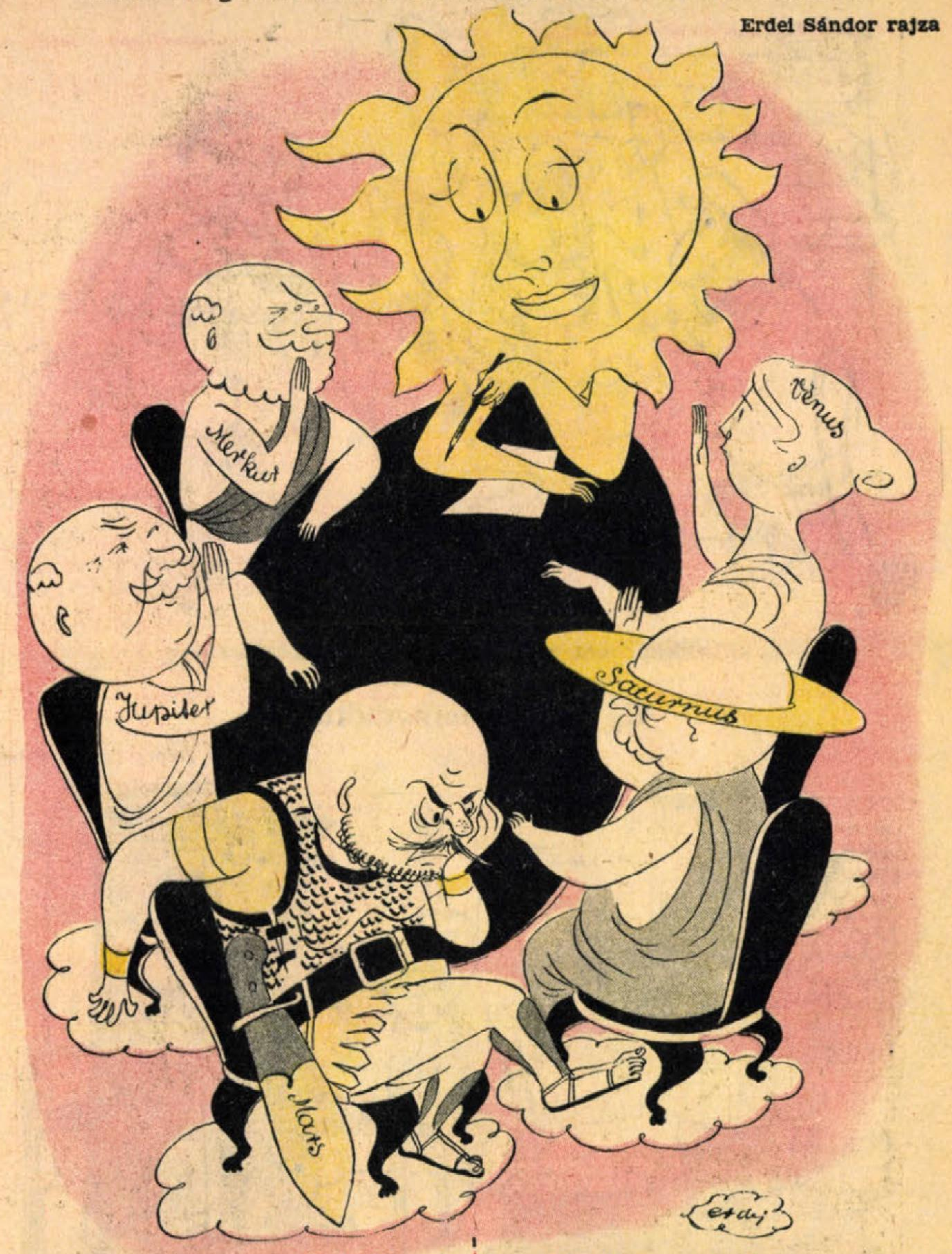
a szombat esti táncparketthez.

Szovjet javaslat:

Tiltsák meg a kozmikus tér hadicélokra való felhasználását

Erdei Sándor rajza

– Csak Mars kartárs szólt ellene . . .

A humor könyvéből

TRISTAN BERNARD, francia humorista, bement egy vendéglőbe, leült és várta, hogy valaki jöjjön kiszolgálni. Jónéhány perc múlva elment az asztal mellett a tulajdonos. Megszólította őt:

— Mikor nyílt meg ez a vendéglő?

— Két éve —, felelte a vendéglős.

— De kár, hogy nem tudtam előbb, mert ha ezt tudom, akkor már régebben eljöttem volna ide.

— Igazán? — kiáltott fel mosolyogva és elragadtatva a vendéglős.

— Igen, ha két évvel ezelőtt ültem volna le ehhez az asztalhoz, talán már kiszolgáltak volna . . .

ALEXANDRE DUMAS egy alkalommal nagyobb társaságban volt, hol jobbára színészek és színésznők voltak jelen. Az egyik színésznő arról panaszkodott, hogy széltében-hosszában rossz hírét költik. Majd hozzátette:

— Ezekkel szemben nem is tartom magamhoz méltónak a védekezést. E rágalmak ellenében önérzetembe és erényeimbe burkolózom.

Dumas, ki eddig hallgatott, erre így szólt:

— Vigyázzon, hogy ilyen könnyű öltözékben meg ne hűtse magát . . .

SHERIDAN, angol író és államférfi egy napon barátai tiszteletére társasvacsorát adott.

— Nos, uraim —, szólt Sheridan vendégeihez, amikor a nők felálltak az asztal mellől s elhagyták a termet — értsük meg egymást: mennyit igyunk, anynyit, mint az emberek, vagy annyit, mint a barmok?

E furcsa kérdésre többen bosszúsan feleltek:

— Természetes, hogy annyit, mint az emberek.

— Hiszen akkor a sárga földig leiszszuk magunkat — felelte mosolyogva Sheridan —, mert a barmok sohasem isznak többet a kelleténél.

Italboltból — cukrászda

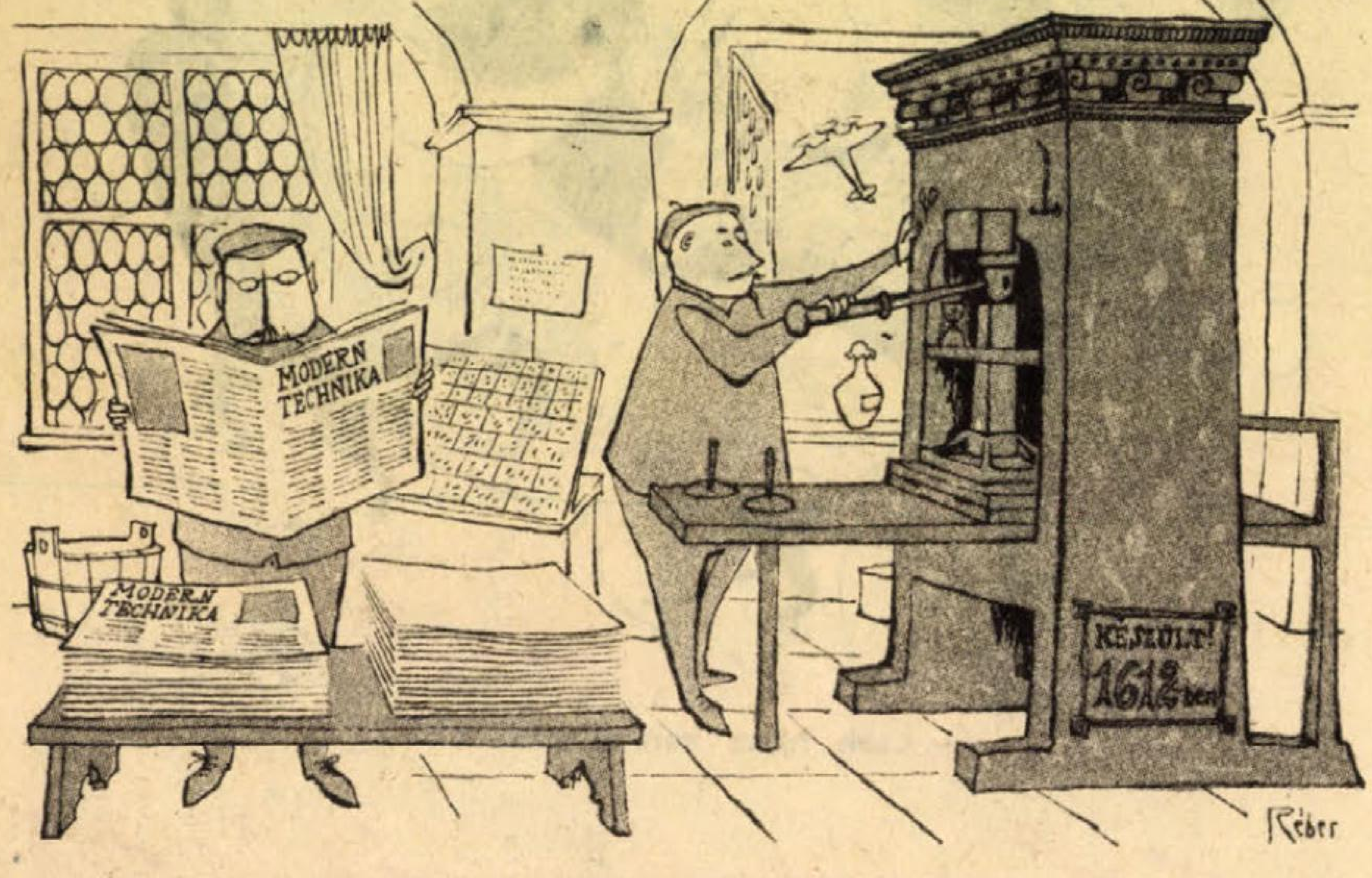
Hegedűs István rajza

– Lalikám, még egy rumos-szeletet mindenkinek! . . .

Egy kissé lemaradtunk

Réber László rajza

Miért késik a tavasz?

(Olvasónk, Lelkes László beküldött rajza)

TELE KROKI

Mióta a televízió megkísérelte a kísérleti műsorok kísérletezését – mint boldog televízió tulajdonosnak – nekem is módomban van végigélvezni az összes kísérletezéseket. A telesport, teletoto és teleoperett közvetítések során gazdag tapasztalatokat szereztem, melyekkel már annyira tele vagyok, hogy könnyedén tudok másoknak is juttatni belőlük. Ma már nem jövök zavarba, ha történetesen homályos a kép, mert világosan tudom az okát, ami fölöttébb megnyugtatóbb, mint ha nem tudnám. Más kétségbeesik, ha apró vonalkák rezegnek előtte, én azonban fölényesen kacagok, mert tudom, hogy a szomszédban lakó szívspecialista működésbe hozta elektrokardiografját és ez okozza a rezgéseket. Ha pedig hirtelen eltűnik előlem a kép és absztrakt és szürrealista foltok jelennek meg helyette, még a kisfiam is tudja, hogy motorkerékpár ment el a ház előtt. Személyautónál már kedvezőtlenebb a helyzet, mert ilyenkor még a foltok is eltűnnek, míg teherautó esetén minden eltűnik, csak a készülék és mi maradunk a szobában . . .

Vannak azonban egyéb változatok is. Ha például túl gyenge a kép, akkor nem erős az adás, ha viszont erős az adás és mégis gyenge a kép, akkor rossz a vétel. Ha pedig jó a vétel, erős az adás, de gyenge a kép, akkor el kell adni a készüléket, mert rossz vételt csináltunk, amikor megvettük. Ilyesmire azonban kizárólag megalkuvó emberek vetemednek, mert a leleményesebbek – ezek közé tartozom én is – kitalálták a „Kinek a hibája?" című társasjátékot, amely egybehangzó vélemények szerint páratlanul szórakoztató és kárpótolja az embert az átmeneti fogyatékosságokért. A játékban többen is résztvehetnek, csupán televízióra és kötélidegekre van szükség. Ha ez megvan, akkor körülüljük a készüléket és közös erővel igyekszünk megállapítani, hogy a közvetítés folyamán előforduló zavarokat ki okozza: mi, vagy a televíziós központ? Ha például „kimegy" a kép: az az ő hibájuk, ha sikerül visszahozni: az a mi hibánk. Ha duplán látjuk a képet: az a mi hibánk, ha unalmas a műsor: az az ő hibájuk. (Ha végignézzük: az a mi hibánk . . .) Ha ugrál a szünetjel: az az ő hibájuk, ha mi ugrálunk: az a mi hibánk. Ha belül poros a készülék: az az ő hibájuk, ha kívül poros: az a feleségünk hibája . . .

Mióta televízióm van, pezsgő társadalmi életet élek és lakóhelyem az érdeklődés homlokterébe került. Egyik ember a másiknak adja nálunk a kilincset, sőt olyan is akadt, aki elvitte . . . Nincs okom hát panaszra.

Ezt a kis krokit egyébként kísérleti krokinak szántam, de amint kifejlődik a humorérzékem, azonnal felhagyok a kísérletezéssel. Előbb, mint a televízió . . .

Szilágyi György

Cédulás férj

Patyolatban várakoztam,
Figyeltem a társaim.
Ifjú férfit láttam ottan,
Nagy gond ült a vállain.
Arcán vészes komolyság volt,
A kezében cédula,
Hóna alatt összetákolt
Bogból lógott a ruha.

A cédulát elmerengve
Nézegette. Véltem én:
Itt is költ a fényes elme,
Költő tán e szép legény...
S hát a végén kisült ám, a
Cédulácskán mi vala:
Ruhalista arról, hány a
Rékli, nadrág, pizsama.

A Közértben nézelődtem,
Mit is kínál ma a pult.
Bőrkabátban – épp előttem –
Sudár férfi magasult.
Elmerült egy cédulába,
Mint aki se hall, se lát...
Feltaláló tán az árva,
S most újít egy masinát?

A papírba kandikáltam,
S amit láttam, megható.
A papíron srég írás van:
„Cukor, krumpli, tea, só,
Margarin, mák, babaszappan,
Liszt, paprika meg ecet..."
És a férfi mondogatta,
Mint színész a szerepet.

Férfiember cédulával
Egyre több van, és e kép
– Mivel a jó szívre rávall –
Nem komikus semmiképp.
Ez a kis vers nem szatíra,
Nincsen benne semmi él.
A cédula – teleírva –
Mintaférji oklevél!

K. Tóth Lenke

JOSEF LADA

nagy cseh rajzolóművésznek, a Svejk illusztrátorának műveiből kiállítás nyílt Budapesten. Ebből az alkalomból közöljük két rajzát.

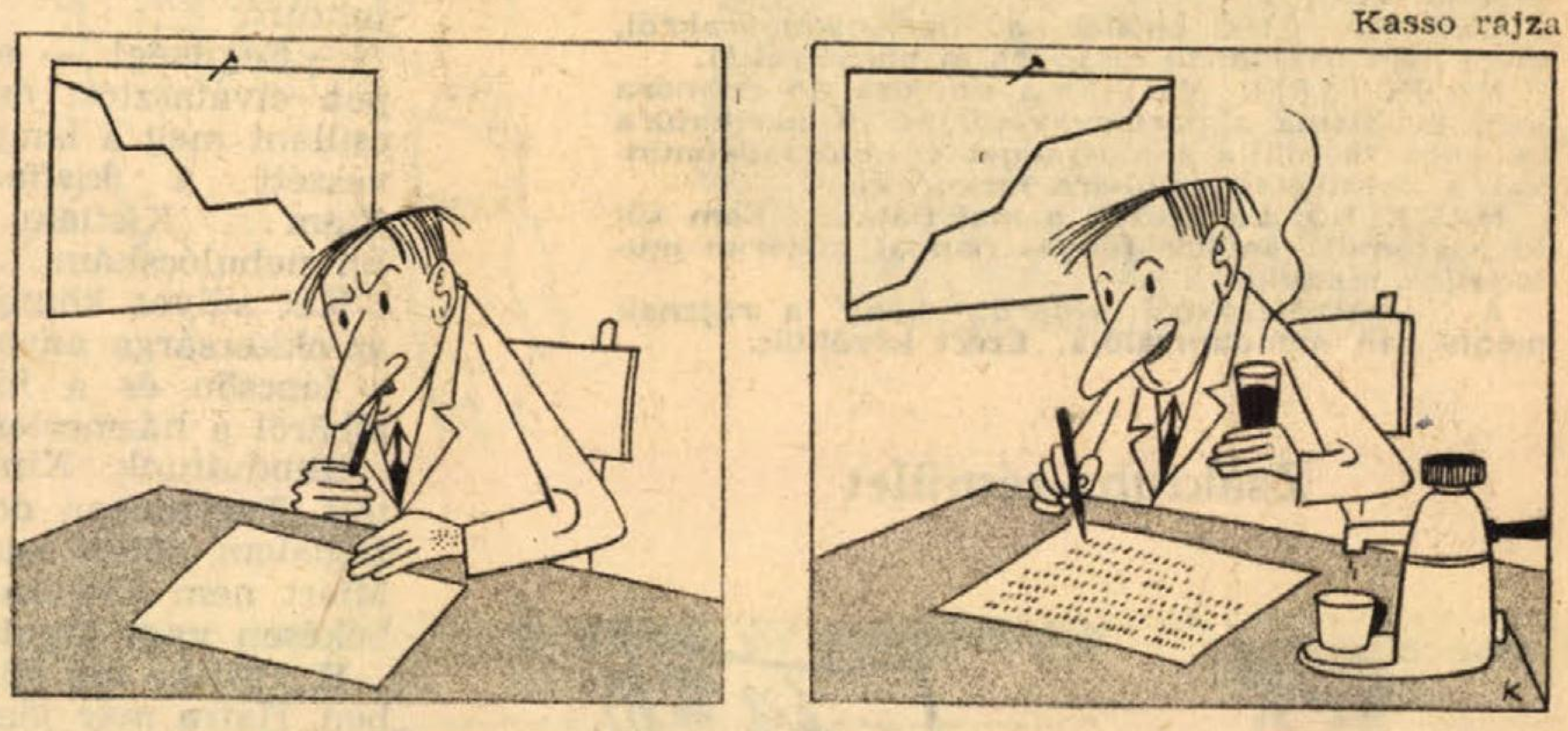
A művész önkarikatúrája

Jaroslav Hasek katonakorában

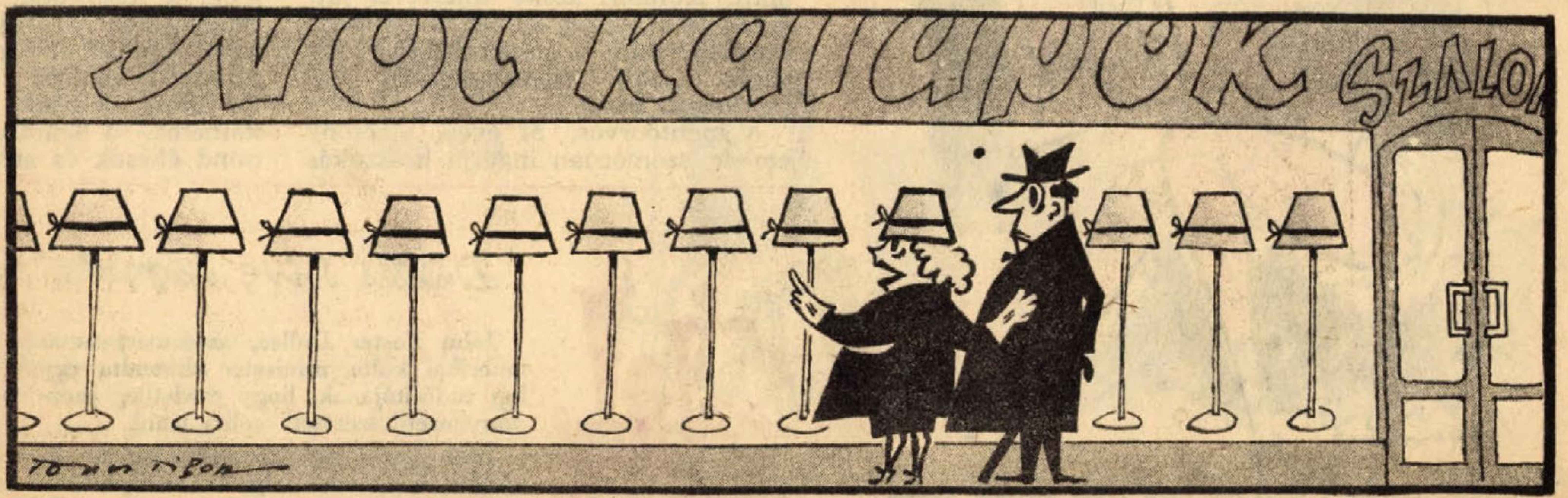
Régi és új termelési mód

Kasso rajza

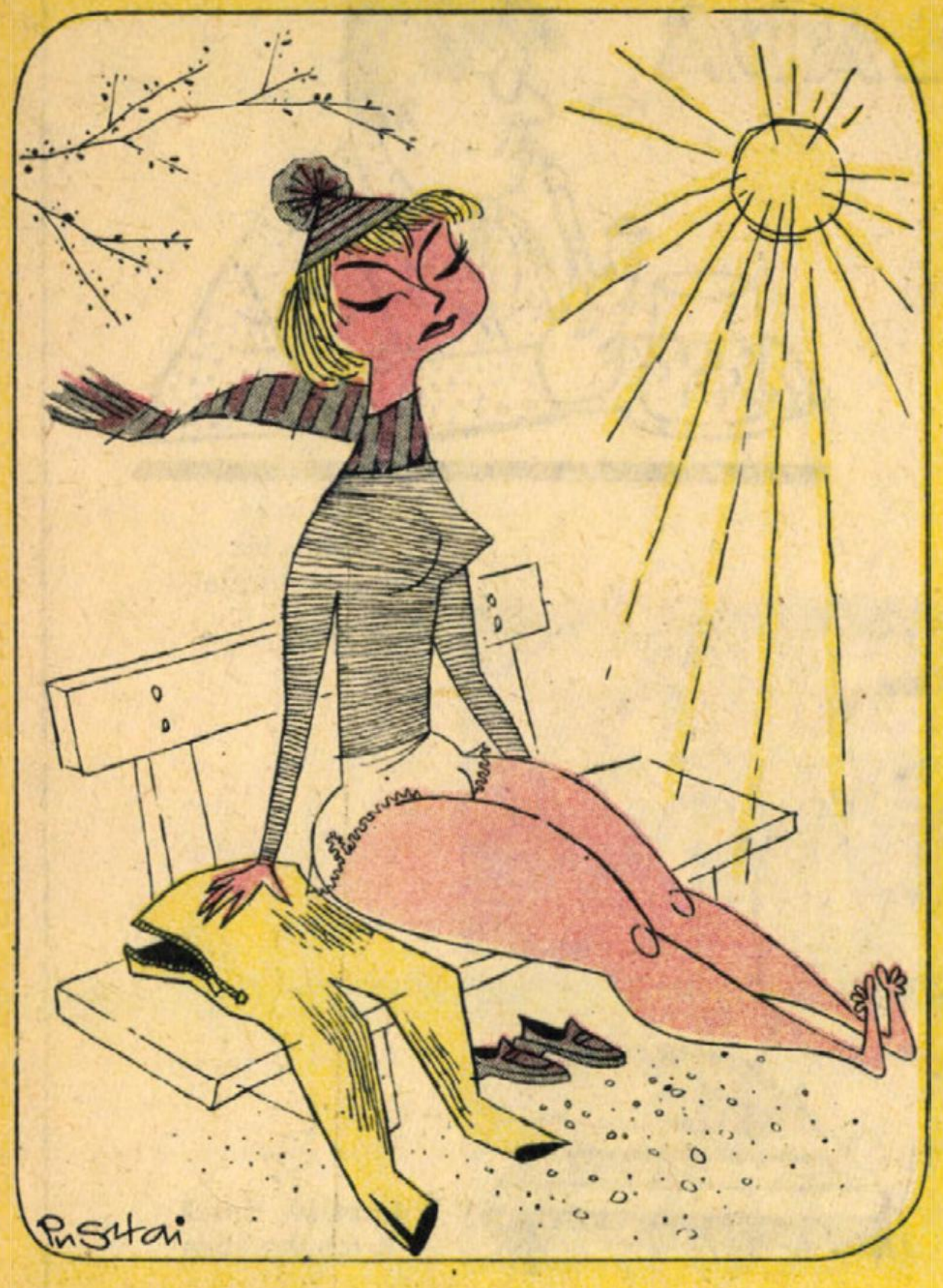
Balról a nyolcadik

Toncz Tibor rajza

– Látod, az ott nagyon sikkes! Igazán megvehetnéd nekem húsvétra!...

Harisnyagondok

Fenti rajzot a szerkesztőség elutasította, mondván, nincs mondanivalója és nem elég humoros. Ellenőrzésképpen megmutattuk néhány embernek. A következő válaszokat kaptuk:

EGY FÉRFI: A rajz harcol a nők férfias nadrágviselete ellen...

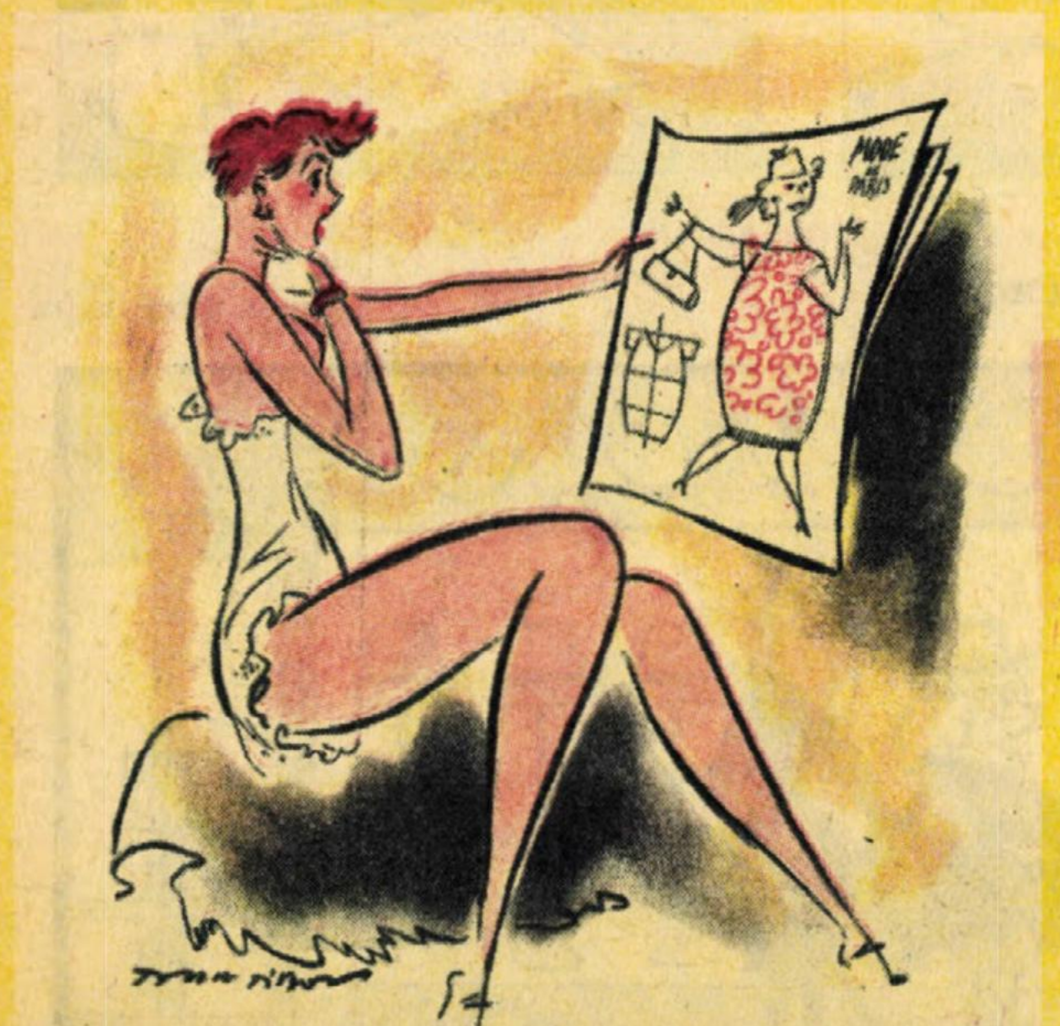
EGY NŐ: Éles bírálat a harisnyagyárakról, mert nem gyártanak olcsó és jó harisnyákat.

MÁSIK FÉRFI: Ma már a dolgozó nő számára nem probléma a harisnyavásárlás. A karikatúra pellengérre állítja a ledérséget és nőtársadalmunkat a becsületes munkára mozgósítja.

MÁSIK NŐ: Lám, ezek a mai fiatalok! Nem sül ki a szemük, amikor fényes nappal pucéran mutogatják magukat!

A hozzászólásokból kiderül, hogy a rajznak mégis van mondanivalója. Ezért közöltük.

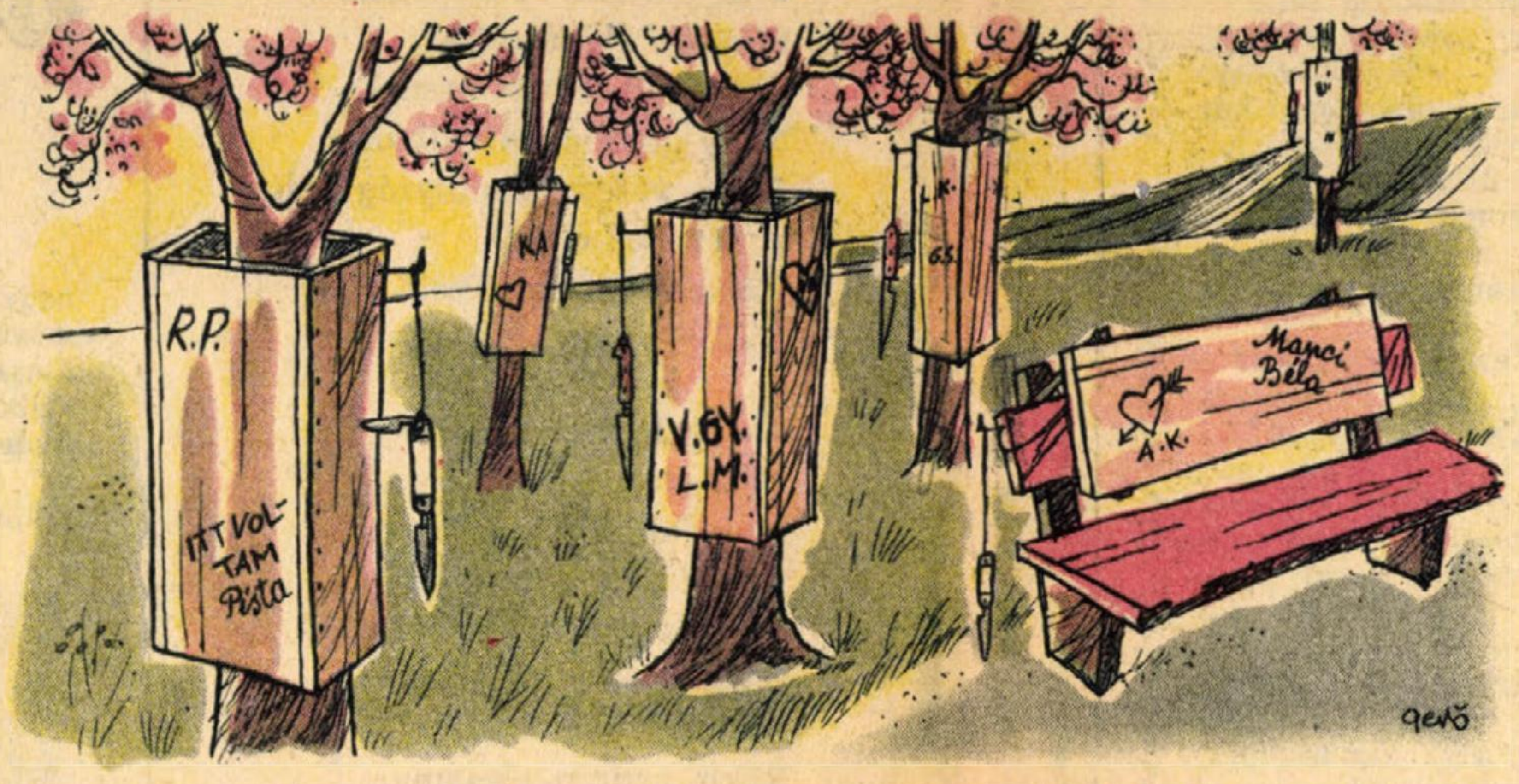
Zsákruha-rémület

– Hát nem! Inkább a strandon ülök egész nyáron, reggeltől estig!...

VÉDETT TERÜLET

Gerő Sándor rajza

Egy elveszett kisfiú nyomában

Könnyfakasztó riport, legújabb divat szerint

Este volt.

Éppen az emberiség sorsán tűnődtem.

Szeretem az embereket.

Éles csengetés hasított bele az előszoba és agyam süket csöndjébe. Ajtót nyitottam. Idős, feketébe öltözött asszony állt előttem. Azonnal rájöttem, hogy egy anya. Kérges, tétova keze egy anyának a keze. Roggyant lába: anyaláb. Reszketeg, ősz feje, tipikus anyafej. Ilyenkor mindig Gorkij jut eszembe és Tolsztoj. És az utóbbi időben Steinbeck is. Az asszony megszólamodott, hangja gyenge, mint az idei juhtúró:

— Segítség! — sikoltott és középen elválasztott ősz haja eszelősen csillant meg a lámpafényben. — Elveszett a kisfiam... Pistike... Fiam... Kisfiam... Magzatom... Én nebulócskám...

Két súlyos könnycsepp gördült le az okkersárga anyaszemből, legurult a lépcsőn és a földszinten leverte lábáról a házmestert.

Elindultunk. Kint esett. Fújt. Sütött. Torkomban dobogott a fekete fájdalom. Miért van ez így? Miért? Miért nem élhetünk, kéz a kézben, békésen vagy Gyulán... Miért?

H. Pistike ma ötig volt a napköziben. Hatra már jönnie kellett volna. De nem jött. És mi mentünk. Én és az anya, aki anya. Bele a vad éjszakába. S már látom Pistikét egy autó alatt. Kunkori szőke tincseivel játszadozik a pajkos szellő, csöpp szája kinyílik, mint a rózsa kelyhe. Azt súgja: „Jöjj, édesanyám... Jer, szerkesztő bácsi..."

A mentőorvos, 51 éves, alacsony ember, szomorúan ingatja hosszúkás fejét, amikor H. Pistike után érdeklődünk.

— Há, Há, Há... — mondja elgondolkozva. — A név ismerős, de ma nem hoztak be Hát. Efet és Gét hozták be alkoholmérgezéssel.

Tovább. A Rendőrség sem tud semmit, a Folyamőrség sem. A Postán sem tudnak semmit és a Zuglói Sakk-körben sem. Senki sem tud semmit. Csak én tudok riportot írni, mert van szívem.

Hajnali háromkor térünk haza reményecsüggedten. H.-ék a Hógolyó

utca 7-ben laknak. Omladozó házmester nyitja ki a málladozó kaput. Szuvas kezét nyújtja a kapupénzért. Az udvar kopár és üres. Sehol egy nachtkaszli, sehol egy zongora. Bent a foghíjas szobában keressük Pistike gyöngyöző kacaját. Nincs sehol. Csak penész a falakon és a bútorok helyén. Az egyik sarokban baktériumok, a másikban vírusok vannak felhalmozva szörnyű rendetlenségben. A földön, szalmazsákokon tizenegy H.-gyerek fekszik felstószolva. Mind betegek. A legkisebb süketnéma, a legidősebb náthás. De mind éhesek és sírnak. Sorra letörlöm könnyeiket, de mire a legnagyobbhoz érek, a legkisebb már újból könnyes és kezdhetem elölről.

Nyílik az ajtó. Az anya örömsikolytól fénylő szemekkel repes az ajtó felé.

— Pistikém... egyfiam... kis bugyutám...

A szoba egyszeriben megtelik gyermekkacajjal, napfénnyel és pálinkaszaggal. Pistike egyik kezében speiszert, a másikban pálinkás butykost szorongat. Gyermeki gyámoltalansággal tántorog édesanyja ölelő karjaiba.

— Hány éves a kicsike? — kérdem kíváncsian.

— Negyvenkettő múlt az őszön... — mondja büszkén az anya és öleli, csókolja kisdedét.

— És még mindig napközibe jár? — kérdem egyre növekvő érdeklődéssel...

— Dehogy járok... — mondja Pistike és megtörli őszes bajuszát. — Páncélszekrényt szállítottam oda... De ki ne írja a nevem az újságba, hallja-e...

Így szólt és pajkosan felém bökdösött a speiszerrel. Gyorsan távoztam, mert éreztem, hogy én már megtettem kötelességemet. Pistike megkerült, hála az emberek jóságának és az anyaszív csodálatos erejének.

Kint a kékes hajnal már pitymallott. Az égen felhők dalmadoztak. És az én könnyem csak most bugygyant ki. Sírtam bőségesen és szakszerűen. És sírni fogok egészen a következő cikkemig, hogy ki ne jöjjek a gyakorlatból.

Gádor Béla

Dulles szíve vágya...

John Foster Dulles, az ismert nevű amerikai külügyminiszter elmondta egy lap tudósítójának, hogy eredetileg mozdonyvezető szeretett volna lenni.

Több angol sajnálkozását fejezte ki afölött, hogy nem teljesült az ifjú Dulles vágya, s mozdony helyett az amerikai külügyeket kénytelen vezetni.

Nálunk is kiírhatnánk...

A belgiumi Lüttichben egy utazási iroda a szemközti fotóműterem előtt a következő hirdetőtáblát helyezte el:

„Ha Ön úgy néz ki, mint az igazolványképén, akkor Önnek sürgősen szabadságra kell mennie. Szívesen áll szolgálatára utazási irodánk — itt szemben."

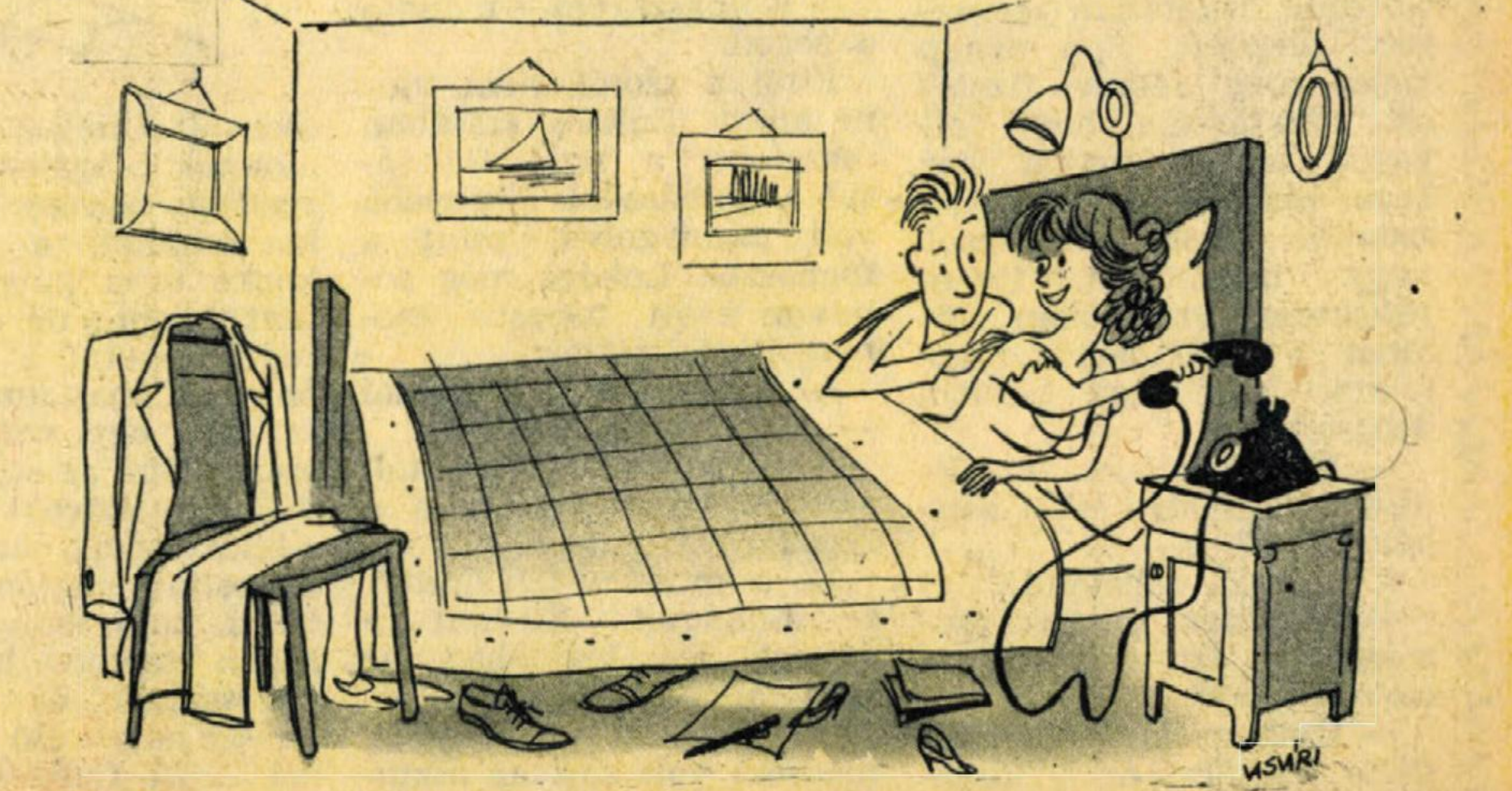
Térzene

Réber László rajza

A költő és szerelmese

Vasvári Anna rajza

– Na, én most egy-két intimitást megtelefonálok a lapoknak. Miért várjak a halálod utánig?

Extázis

Kopp Lukácsnak már két napja influenzásan feküdt a felesége. Harmadnap délben csöngetni kezdett hivatali szobájában a telefon. Valami Cseténé vagy Csekéné jelentkezett, akiről kiderült, hogy a Koppék szomszédjában működő tánciskolában dolgozik mint ruhatáros. Tőle tudta meg, hogy a felesége jobban van ugyan, de még lázas és emiatt nem bírt átmenni a telefonhoz. Azt üzente neki Cseténével, hogy hozzon haza egy kiló kenyeret és húsz deka felvágottat; minden egyéb van otthon.

Ettől a megbízatástól kellemes izgalom fogta el

Lukácsot. Jutka, a felesége, még sohasem kérte meg ilyesmire. Példás háziasszony volt, maga vásárolt, főzött, mosogatott, takarított és mosott, ellátta két kis gyermeküket és férjének sokat betegeskedő, idős édesanyját. S ha Lukács olykor, nagylelkűségi rohamaiban, fölajánlotta, hogy szívesen segít neki a háztartásban, ezt Jutka mindig elhárította. A férfi dolga, hogy megkeresse a kenyeret, az asszonyé pedig, hogy az urát mindennel ellássa: ez volt az elve s ebből nem engedett.

Így tehát Lukács, akinek sok-sok esztendő óta nem kellett bevásárlásokkal bíbelődnie, izgatottan tervezgetni kezdett. Épp aznap kapta meg félhavi fizetését; elhatározta, hogy felvágott helyett sonkát visz haza, kenyér helyett pedig zsemlét vagy kalácsot vagy másmilyen finom péksüteményt. Aztán átment a kalkulációs osztályra, ahol egy barátja dolgozott.

— Kérlek szépen — érdeklődött —, hol lehet sonkát kapni?

A barátja rábámult.

— Majdnem minden csemegésnél. Itt a sarkon is szokott lenni.

— Csak szokott? — kérdezte Lukács, és gondterhelten visszament a biztosítási osztályra.

Ha a sonka beszerzése ilyen bizonytalan, gondolta, akkor talán kár is itt, a hivatal környékének félreeső utcáiban kísérletezni. Az lesz a legokosabb, ha bevillanyosozik a belvárosba, megveszi a sonkát és ugyanazzal az átszállóval hazamegy. Minthogy nem tudta az üzletek záróráját, bement a főnökéhez és Jutka betegségére hivatkozva, egy órával a munkaidő vége előtt elkéredzkedett.

A Ferenceseknél szállt le. Mindjárt talált egy csemegeboltot. Még hozzá olyan szépet és fényeset, hogy szívét valamilyen ünnepi, lebegő érzés fogta el, mint amikor az ember egy kivilágított templomba lép.

„Itt biztosan lehet sonkát kapni" — gondolta örvendezve; s miközben sorban állt a pult előtt, nemcsak egy tál halovány rózsaszínű sonkát vett észre, hanem mindjárt mellette, egy másik tálon, ugyanolyan vékonyra szeletelt téliszalámit. Elhatározta, hogy tíz deka sonkát és tíz deka téliszalámit vesz, amit a segéd készséggel le is mért neki.

— Mást nem tetszik parancsolni? — kérdezte aztán.

— Nem kérek semmit — mondta Lukács s egy gyors pillantást vetett az árukészletre. — Ez micsoda, kérem?

— Kolbászkrém — mondta a segéd.

Ettől a szótól, nem tudni miért, Lukács szájában összefolyt a nyál. Ráadásul a kolbászkrém tubusba volt csomagolva, mint a fogpaszta. Lukács még sohasem evett tubusba csomagolt élelmiszert.

— Kérek egy tubussal — mondta rekedten.

— Gyönyörű ementáli sajtunk van — mondta a segéd.

Ez a mondat szíven-ütötte Lukácsot. Élt-halt a sajtért. De legjobban az ementáliért élt-halt. Jutka ismerte ezt a gyengéjét, mégsem volt sajt az asztalukon, talán évek óta. Ő nem tette szóvá; azt hitte, nem is lehet kapni ementálit. De most, amikor meglátta a malomkeréknagyságú, félbevágott sajtkolosszusokat az üveg mögött, hirtelen ingerültség támadt benne és így szólt:

— Ebből is kérek huszonöt dekát.

A segéd levágta, megmérte a sajtot. Eközben Lukácsból elpárolgott a düh, sőt, valami bűnbánatféle foglalta el a helyét. Úgy érezte, hogyha már megvette ezt a nagy darab sajtot a maga örömére, akkor Jutkának is dukál valami kárpótlás.

— Milyen halfélét lehet kapni?

A segéd javaslatára vett két doboz norvég szardíniát és két szelet fogast, aszpikban. Eközben már érezte, hogy szédül. Nem úgy szédült, mint aki vérszegény vagy tengeribeteg. Úgy szédült, mint aki fülig szerelmes, vagy örül a tavasznak, vagy két fröccsöt szopott be egymásután, éhomra. Amikor a segéd — immár teljesen biztosan a dolgában — felmutatott egy ovális konzervdobozt, melyben szarvasgombás libamájpástétom volt, Lukács biccentett. Hang már nem jött ki a torkán.

Megkapta a blokkot. Elindult a pénztár felé. Már majdnem odaért, amikor egy másik pultnál megpillantotta a narancsokat. Mélyet lélegzett és odatántorgott a kisasszonyhoz.

Koppék szigorú beosztással éltek. Minden forintnak megvolt a helye, mint a számoknak a számsorban. Étrendjük szerény volt; a rakottkrumpli, a káposztáskocka és a gulyás uralkodott benne; de Jutka úgy tudta vezetni a háztartást, hogy a hónap utolsó napján is csak egy vonással volt szerényebb az étkezés, mint a fizetést követő napokban. Ahhoz pedig nem kellett biztosítási matematikusnak lenni, hogy leolvassa a kezében tartott blokkról a végösszeget és összevesse az egy napra eső kosztpénzzel... De Lukács már nem volt beszámítható állapotban. Bőre viszketett. Édes melegség hullámai öntötték el. Nem gondolt Jutkára. Fütyült a világra. Szeme csillogott, s valamilyen képzelt csárdás ritmusára halkan összeütögette a bokáját.

— Citromot is kérek — mondta, miután a kisasszony már lemérte a narancsot.

— Mi ez, gyönyörűm? — fordult aztán a kisasszonyhoz. — Csak nem füge?

Fügét is vett. Mazsolát is vett. Mélyhűtött őszibarackot és málnát is vett. Be volt rúgva. Hangosan dudorászott, miközben a segédek és kisasszonyok mértek, csomagoltak, számoltak. Még vett egy kis zöldhagymát. Egy kis üvegházi hónaposretket. Az egész világot meg akarta venni. Tánclépésben libegett a pénztárhoz s annak az ősz, fehérköpenyes asszonynak, aki a százasaiból visszaadott, barátságosan megcsipkedte az arcát. Annyi csomagja volt, hogy eldobta az átszálló jegyet és taxin ment haza.

Zsákmányát lerakta a konyhában. Akkor már nem dudorászott.

— Nem felejtetted el a felvágottat, szívem? — kérdezte a felesége.

Jutka kiment a konyhába, s amikor visszajött, nagyon sápadt volt az arca. Rámeredt az urára.

— Mi bajod, szívem? — kérdezte ijedten.

— Szédülök — mondta Lukács.

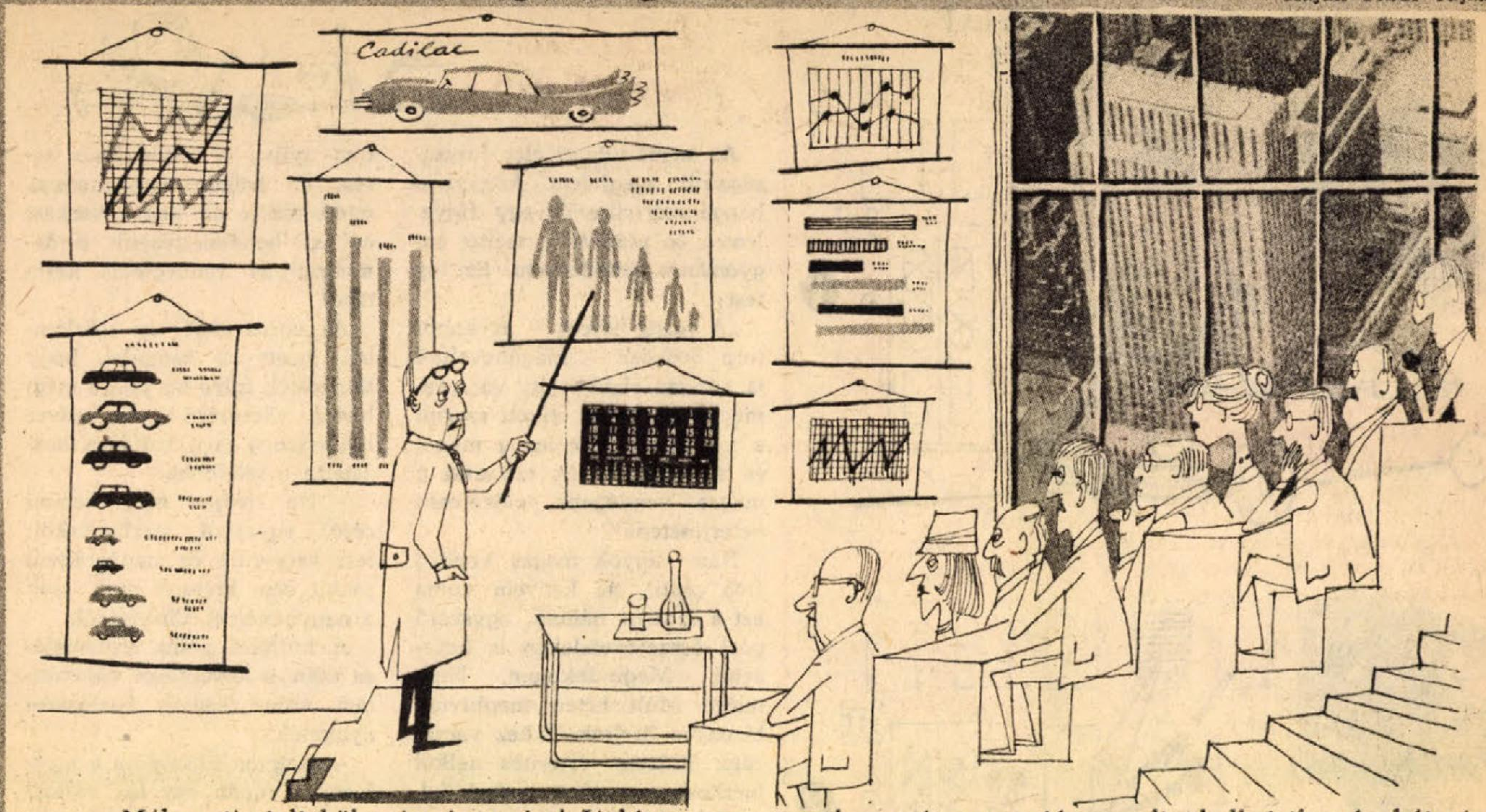
Jutka nem szólt többet. Ágyat vetett neki, lefektette, vizes törülközőt rakott a fejére. Beadott neki egy gramm aszpirint, mert emlékezett rá, hogy legénykorában, a nagy ivászatok után, mindig ezzel kúrálta ki magát.

Lukács mély és kábult álomba merült. Másnap karikás szemmel, erős fejfájással jelent meg hivatalában. Mindenki azt hitte, hogy az este kirúgott a hámból; s őneki is olyan közérzete volt, mintha végre-valahára istenigazában kimulatta volna magát.

Örkény István

Közgazdasági előadás New-Yorkban

Kaján Tibor rajza

– Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! Jó hírem van: 1957-ben százezer autó maradt eladhatatlan és kétszázezerre nőtt az autóiparban dolgozó munkanélküliek száma. Ez azt bizonyítja, hogy nálunk, az Egyesült Államokban, már minden második munkanélkülire jut egy kocsi...

Hidrogénbombás repülők Nyugat-Európa felett

(N. Mircsev rajza a bolgár „Rabotnicseszko Delo”-ból)

– Heinz, te a múlt háborúban elvesztetted a lábad, de ezek már elvesztették az eszüket...

Vigyáz a téesz vagyonára

– A fene egye meg, már megen egy kukoricatolvaj!

Pesti autósok, figyelem!
Itt a „garázspálca"!

Ideális meghívás

Az angol udvari élet furcsaságairól megjelent könyvben böngészve, sikerült egy figyelemre és utánzásra méltó hagyományt felfedeznem. Ez így fest:

„A velszi herceg – az angol trón örököse – magánosoktól is elfogad ebéd- vagy vacsorameghívást, de az etikett szerint a vendéglátó köteles a menüt és a meghívandók névsorát a magas vendégnek előzetesen beterjeszteni."

Nem vagyok magas vendég (169 centi), de kedvem volna ezt a szokást nálunk, egyszerű póri összejöveteleken is bevezetni. Megindokolom, hogy miért. Múlt héten meghívtak bizonyos Zselinkeiékhez vacsorára. Előzetes értesítés nélkül lucskoskáposztát szolgáltak fel, amit nem tudok megenni és a Hufanek-házaspár közé ültettek, akiket nem tudok megemészteni.

Micsoda nagyszerű perspektíva nyílna a vendégjárás terén, ha haladó hagyománnyá minősítenők az angol szokást és azt beleillesztenénk a demokratikus vendéglátás keretébe!

Az egész abból az alkalomból jutott az eszembe, hogy Kaprosiék folyó hó 30-ára meghívtak vacsorára és a kedves háziasszony még tréfásan hozzátette a telefonba:

– Ne ijedjen meg, semmi cécó, egyszerű marhapörkölt lesz vacsorára és magán kívül senkit sem hívtunk meg, csak a nagynénémet Cinkotáról.

A külföldi példa átplántálása után a következőt válaszoltam volna kedves háziasszonyomnak:

– Nagyon köszönöm a meghívást, csupán egy kis változtatást kérek; kacsasültet készítsenek, csúsztatott palacsintát és szóljanak Lollobrigidának, hogy vegyen részt a vacsorán.

(stella)

Ezt olvastuk!

Tömegbotrány!

A *Népszava* írta: *„Budapest területén a múlt évben több mint 6000 magánszemélyt büntettek meg, mert az utcán szemetelt, vagy a gyalogjáróra köpködött."*

Valóságos tömegbotrány a pesti utcákon, ahol előfordulhat olyasmi, hogy a *gyalogjáróra* köpködnek. Már az is illetlenség, ha valaki a *gyalogjárdára* köpköd, de hogy a gyalogjárókra! ... Még szerencse, hogy a hír hangsúlyozza: *magánszemélyeket* büntettek meg ... Mi lett volna, ha a *közületek* is elkezdenek köpködni ...

Hová lett a poén?

A *Hétfői Hírek* III. 10-i számának *„Érdemes felfigyelni"* rovatában olvastunk néhány érdekes sort. Szóval mire is érdemes felfigyelni? ... *„Arra, hogy a napokban fiatal lány állított be egy gyógyszertárba és levelet nyújtott át a patikusnak, kérve, hogy olvassa el ..."*

Hol maradt a poén? Mert Lepsénynél valószínűleg még megvolt ...

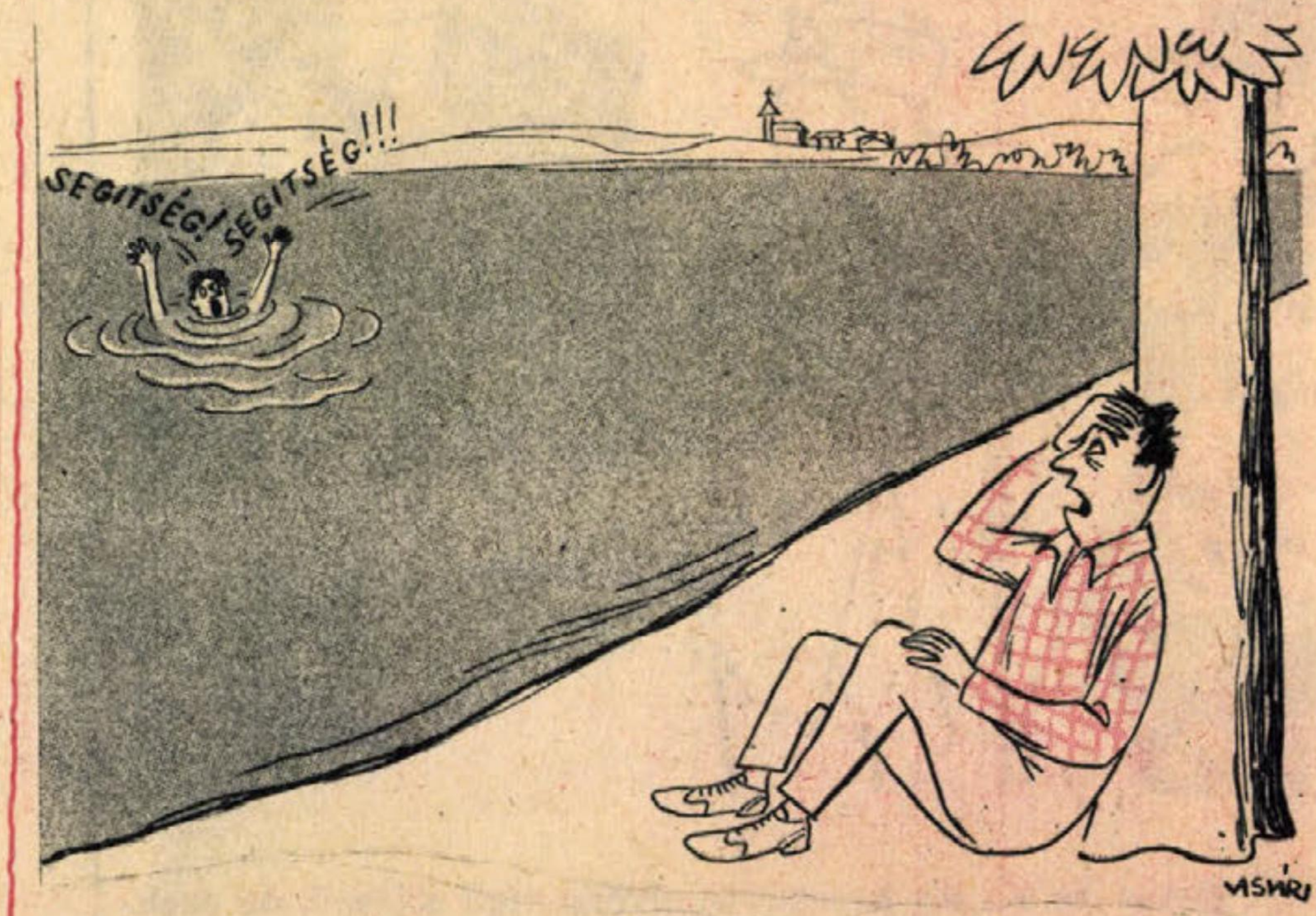
És mire érdemes itt felfigyelni?

Végletek

Két nagyon elegáns divathölgy beszélget a Váci utcában.

Fejfájás

– Kérem, nem lehetne egy kicsit halkabban?

LEVÉL dohány-ügyben

Kedves Doktor Úr!

Az elmúlt évtizedben, mióta panaszaimmal szórakoztatom Önt, több ízben volt szíves közölni velem, hogy nem tud meggyógyítani, ha nem hagyom abba a dohányzást. Egyszer a gyomromra hivatkozott, ahol Ön szerint valóságos nikotin-raktár halmozódott fel és rombolja a közérzetemet, étvágyamat és mindent. Másszor a vérnyomásomra apellált, ereim szűkületére meg miegymásra. Kétségtelen diagnózisával megvilágította előttem a veszélyt, amely engem, a nem éppen mértéktelen, de feltétlenül bőséges dohányzással napról napra fenyeget. Kaptam már néhányszor nikotinmérgezést is, amellyel szégyen volna dicsekednem, mert akaratgyengeségemet tükrözné ország-világ előtt és megmutatná, hová juttatott a szenvedély, melyet legyőzni sohasem bírtam. Rosszabb ez, mint az iszákosság — gondolom gyakran —, de hangosan ki nem mondom, sőt még önmagam előtt sem vallom be, mert az ember igyekszik titkolni jellemének fogyatékosságait. Ön orvos, megérti hát gyengeségemet...

Két nap múlva hivatalosan is beköszönt a tavasz és én elérzékenyülve olvasom az egyik, negyedtudományos cikkeket rendszeresen közlő, délutáni napilapunkban, hogy a dohányosok hamarabb halnak meg, mint a nemdohányzók. Ugye, kedves Doktor Úr, természetesnek találja, ha nikotintól mérgezett szívemmel bánatosan gondolok az elmúlásra, mellyel Ön oly tiszteletreméltó nyugalommal immár egy évtizede kecsegtet. Némileg megnyugtat azonban, hogy ismerem Keszegi Pista bácsit, egy kis somogyi faluból, aki most töltötte be a kilencvennegyedik évét és pontosan hetvenkét esztendeje pipázik jó erőben, egészségben, anélkül, hogy orvost valaha is látott volna, vagy az orvos látta volna őt. És ismerem, kedves Doktor Úr, az ön nikotintól sárgálló ujjait is. Pedig Ön sem gyerek már!

Ne csodálkozzék tehát, ha rossz módszernek tartom az Ön szűnni nem akaró óvását, hiszen még a fent jelzett hírlapi közlemény sem riaszt el — sem engem, sem mást — a dohányzástól.

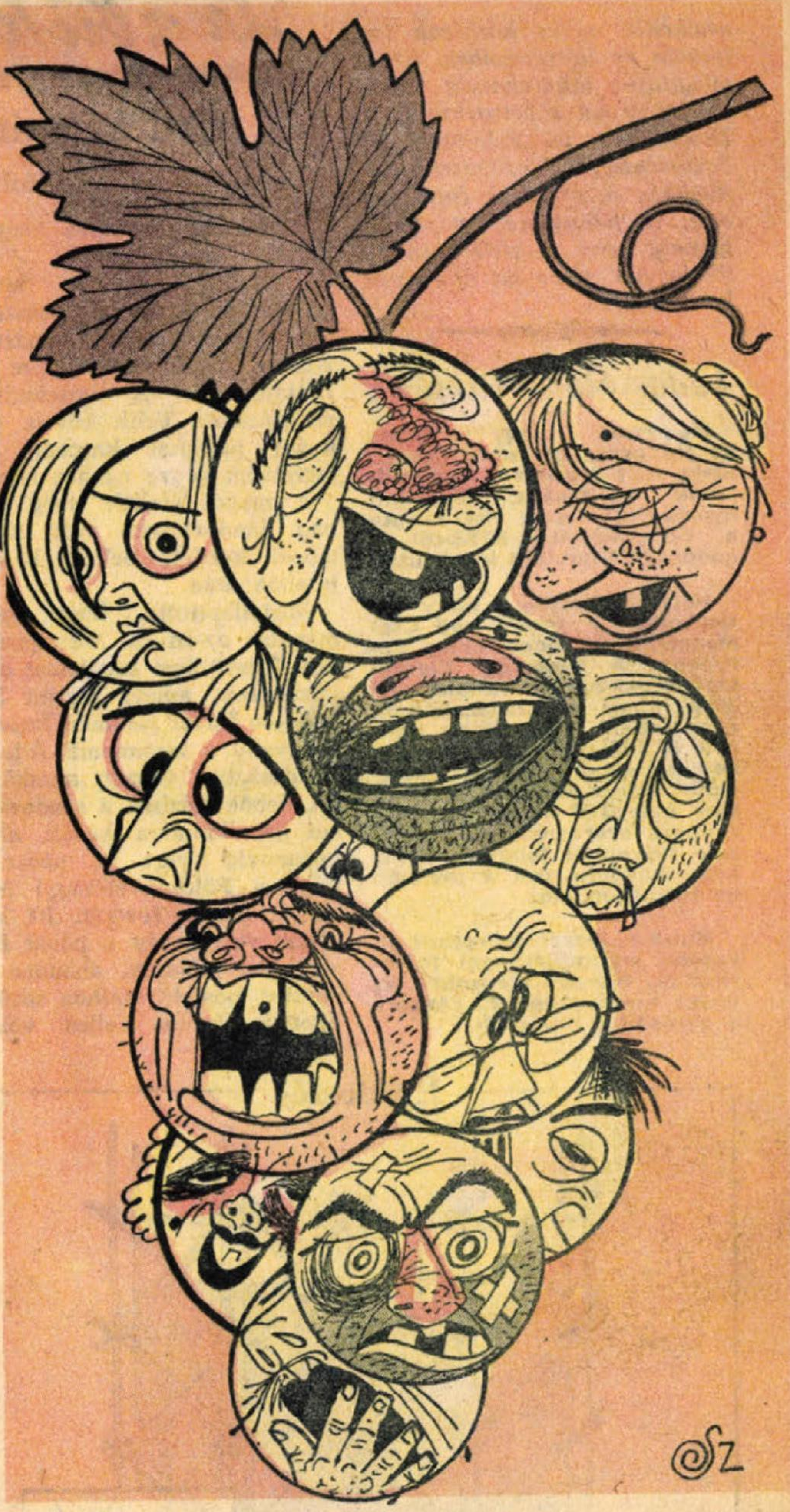
És ha most, egy drámai fordulattal bejelentem, hogy e pillanatban félretettem kedvelt „Belami" nevű gyökérpipámat, annak nem az orvosi vétó az oka; nem is az újsághír, amelynek fenyegetése mindig mosolyra késztet. Egyszerűen azért mellőzöm a „Belami"-t, mert olyan bűnrossz a Magyar Dohányipar által gyártott Club pipadohány és nem kevésbé olyan rossz az általam fele arányban keverésre használt Hortobágyi, hogy le kell mondanom a dohányzásról.

Nem jó az Ön módszere, kedves Doktor Úr! Ne fenyegesse a beteget a nikotin miatt idő előtt bekövetkező elmúlással! Úgysem hiszi el, vígan pipál tovább. Rendeljen neki Club pipadohányt vagy Hortobágyit... Soha többé nem veszi kezébe a gyufás skatulyát, még az öngyújtót sem...

Szívélyesen köszönti *igaz híve:*

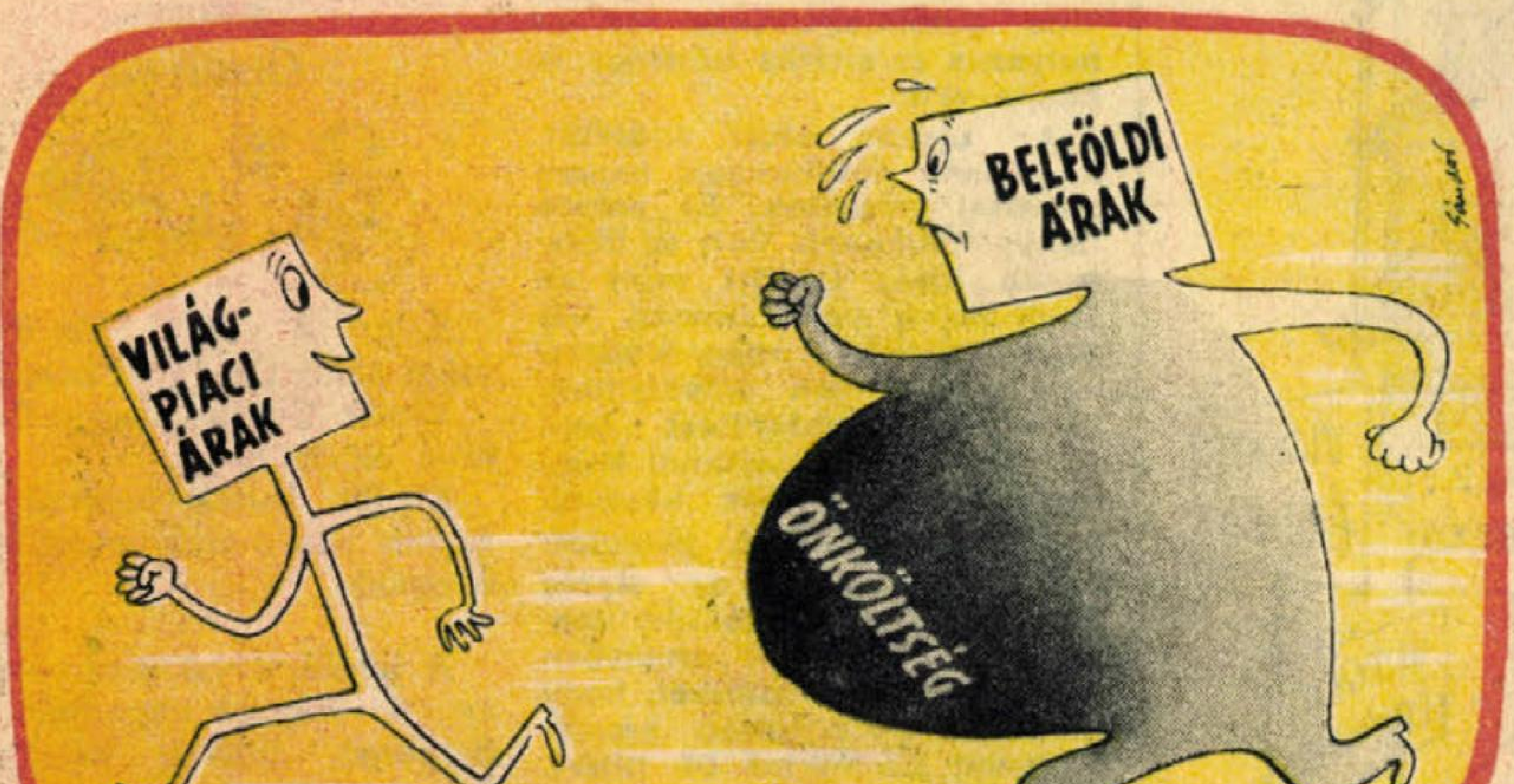
Földes György

Mi lesz a szőlőből?

Verseny

Sándor Károly rajza

– Nézze, sporttárs maga csak akkor érhet engem utól, ha lead a pocakjából! . . .

Fortuna és a vidék

– Mondd, miért költöznek Kovácsék vidékre?

– Pesti öröklakást szeretnének nyerni a lottón . . .

Félhomály

uralkodik egyes kórházak folyosóin és kórtermeiben. Ez a világítási takarékosság nyomasztóan hat a betegekre és a látogatókra is. Felhívtuk az Egészségügyi Minisztérium illetékes osztályának figyelmét erre a jelenségre. Intézkedni fognak, hogy megfelelő világítás legyen az emiatt kifogásolt kórházakban.

Ludas Matyi elintézte

Megírtuk, hogy Vadas László pécsi olvasónk hosszú ideig várt óraműves kisvasútjának javítására. Cikkünk nyomán olvasónk visszakapta a Görgőkészítő KTSZ-től a gondosan kijavított kisvasutat.

Helytelenítettük, hogy a November 7 téren levő Csemegeboltban reggel nincs aprópénz. A Csemege Élelmiszerkereskedelmi Vállalat közölte, hogy az üzletszabályok értelmében a kérdéses boltnak is 600 forint aprópénzzel kell a reggeli munkát elkezdenie. Ha ez elfogyott, a szemben levő OTP-fióknál kell aprópénzt szerezniök. A boltvezető figyelmét felhívták arra, hogy hasonló eset a jövőben ne forduljon elő.

Matura József debreceni olvasónk nyugdíját nem folyósították. Közbenjárásunkra az ügyet kivizsgálták és részére a nyugdíjat kifizették.

Le a bürokráciával.

Érdekfeszítő detektívregény

(Hol a jutalom?)

Megszólalt a híres magándetektív telefonja:

– Halló, halló! Itt Sebők László gépészmérnök beszél a sándorfalvai gépállomásról. Kérem, üljön repülőgépre és fáradjon ide. A tiszteletdíjat megfizetem! Telik bőven, 500 forint jutalmat kaptam, azt szeretném végre kézhez kapni.

A magándetektív még aznap Sándorfalván volt. Nyomozni kezdett Sebők László jutalma után.

Megállapította, hogy 1957. március 27-én a Mezőgazdasági Értesítőben megjelent egy közlemény, amely szerint Sebők 500 forint jutalmat kapott, mégpedig a beremendi Állami Gazdaságban végzett munkájáért. Sebők közben a sándorfalvai gépállomásra került, ahol hónapokig várt a pénzére, majd a Földművelésügyi Minisztériumhoz fordult. Itt közölték vele, hogy a pénzt Beremendre küldték, ahonnan a noszvai postahivatalhoz továbbították. Innen kellett volna Sándorfalvára kézbesíteni át a pénzt. Sebők László részére.

A magándetektív az ujjlenyomatok és Sebők cipőtalpára ragadt agyagról megállapította, hogy a Posta Tudakozó Irodához kell fordulnia. Hamarosan megoldódott a rejtély: az 500 forint azért nem érkezett meg, mert fel sem adták.

A magándetektív nagyot ütött a homlokára és így szólt:

– A Földművelésügyi Minisztériumba kell mennem!

El is ment... Ott kinyomozta, hogy ki volt a referens és bement annak hivatali szo-

bájába. Megtudta, hogy az illető betegszabadságon van. Sőt azt is megtudta, hogy amíg vissza nem érkezik, más nem adhat felvilágosítást. A magándetektív erre magatehetetlenül visszaadta megbízatását:

– Olyan nehéz probléma ez, amelyet én sem tudok megoldani – mondta sajnálkozva és visszament Budapestre.

És Sebők azóta is tovább várja a pénzét. Lehet, hogy ebben a hónapban ünnepli türelmes várakozásának egyéves évfordulóját...

(palásti)

Az érdekeltek hozzászólnak

Büfé

Március 12-i számunkban cikket írtunk *„Tízéves ostrom a színházi előadások szünetében”* címmel.

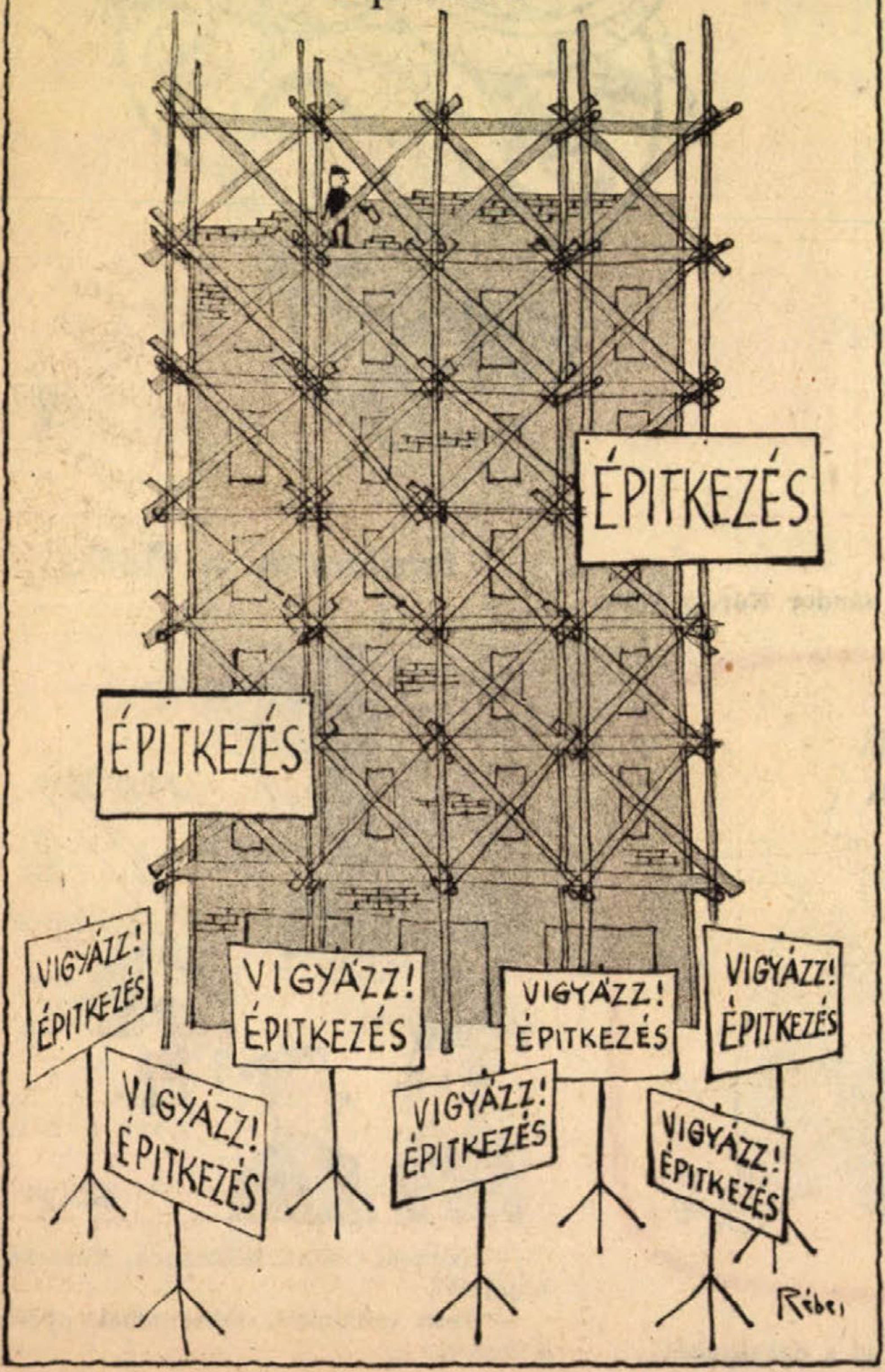
A cikkre az Éttermi és Büfé Vállalat többek között így válaszolt:

„A büfé helyét a színházak vezetősége jelöli ki, legtöbb helyen további terjeszkedésre nincs lehetőség. Ott, ahol majd átépítés lesz, megnagyobbítjuk a büféket is. Sok színházban lerövidítették a szünetet, ezért minden igyekezet mellett sem lehet a közönség igényeit kielégíteni. A mozgóárusok munkáját az összes színházak megtiltották. Igyekezni fogunk a helyi adottságoknak megfelelően a helyzeten javítani.”

Üdülés

„Kidobós hangulat Lillafüreden” című cikkünkkel kapcsolatban a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetségének üdülési főigazgatósága közölte lapunkkal, hogy egyetértenek a cikkíróval: helytelen a hazautazást már öt nappal a beutalás vége előtt a hangosbemondón keresztül többször is ismertetni. A nagytakarítás korai megkezdésével kapcsolatban intézkedtek, hogy a társas helyiségekben csak szerda reggel kezdjék a munkát. Hidegcsomagot csak a kultúrfelelős által szervezett nagyobb kirándulásra kaphat az üdülő. Helytelen gyakorlat volt – közli a főigazgatóság – hogy kedden reggel már nem adtak a beutaltaknak szánkót, holott szerda délutánig joguk van az üdülőben tartózkodni és szánkázni is.

Építkezés

IBUSZ társasutazás, ügyvédi felszólítással

1956 szeptemberében az IBUSZ társasutazást hirdetett Pozsonyba. Vállalatunktól ötvenen jelentkeztek az utazásra. Befizettük az előírt összeget, amelyben oda-vissza való autóbusz-utazás, az elhelyezés és ellátás költsége is benne volt.

Az utazás előtt kiderült, hogy nem autóbuszon, hanem vonattal megyünk. Ez persze kényelmetlenebb volt és hosszabb ideig tartott mint az autóbuszon való utazás, de beletörődtünk a megváltoztathatatlanba, nem követeltünk pénzbeli visszatérítést sem. És most jön a csattanó! Nemhogy visszatérítést kaptunk volna, hanem most, márciusban, másfél évvel az utazás után ügyvédi felszólítást kaptunk az IBUSZ-tól, amelyben felszólítottak bennünket, hogy fizessünk be pótlólag személyenként 63 forint 08 fillért. Most tudtuk, még, hogy az IBUSZ másfél évig hitelezte nekünk ezt az összeget. Mi lesz, ha újabb másfél év múlva ismét pénzt fog tőlünk az IBUSZ követelni azért —, mert ők nem tartották be a hirdetett utazás feltételeit?

A Kossuth Nyomda póruljárt dolgozói

Óraüveg

Szín: A Lenin körút 13. szám alatti Óra- és Ékszerbolt.

Vevő: Üveget szeretnék tétetni az órámra.

Eladó: Tessék bejönni kétháram nap múlva, most nincs üvegünk.

•

A jelenet ezzel már véget is ért, de még ne engedjük le a függönyt. Inkább kérdezzük meg: miért nem gondoskodik idejében a Lenin körút 13. szám alatti Óra- és Ékszerbolt a kifogyóban levő árucikkek beszerzéséről?

A rejtély

Mészáros András rajza

— Nem értem, már két hete ilyen kis vacakokat gyártunk mozdonykerekek helyett és mégsem csökken az anyagfelhasználás!

Felelés közben

Nem könnyű diáknak lenni. Amikor a tanár hangja a tanulót felelésre szólítja, sokszor még a jó tanuló is megzavarodik és megbotlik a nyelve. Lássunk néhány nyelvbotlást!

Történelemből kellett felelnie a gimnazista Áginak.

— Jellemezze Mária Terézia uralkodását! — mondja a tanár.

Ági elkezdi. Beszél az osztrák örökösödési háborúról, a felvilágosodásról és a testőrség felállításáról, majd így folytatja:

— A királynőt rokoni kapcsolat fűzte a francia királyhoz, akihez a leányát, Mária *Antoilettet,* adta feleségül.

Az általános iskola egyik hetedik osztályában Tóth Árpád „Körúti Hajnal" című versét tárgyalták a magyar órán. Megbeszélték a költemény stilisztikai szépségeit is. A következő órán a kis Misi így kezdte feleletét:

— Tóth Árpádnak nagyon szép színes nyelve volt.

Homerosról tanultak a gimnáziumban irodalmi órán. Az Odisseia cselekményét kellett elmondani a legközelebbi órán. Pista, az iskola legjobb tanulója, a következő mondatot szőtte a cselekménybe:

— Amikor Hermes elment Kalypsohoz, Odisseus éppen a *nimfa* alatt ült.

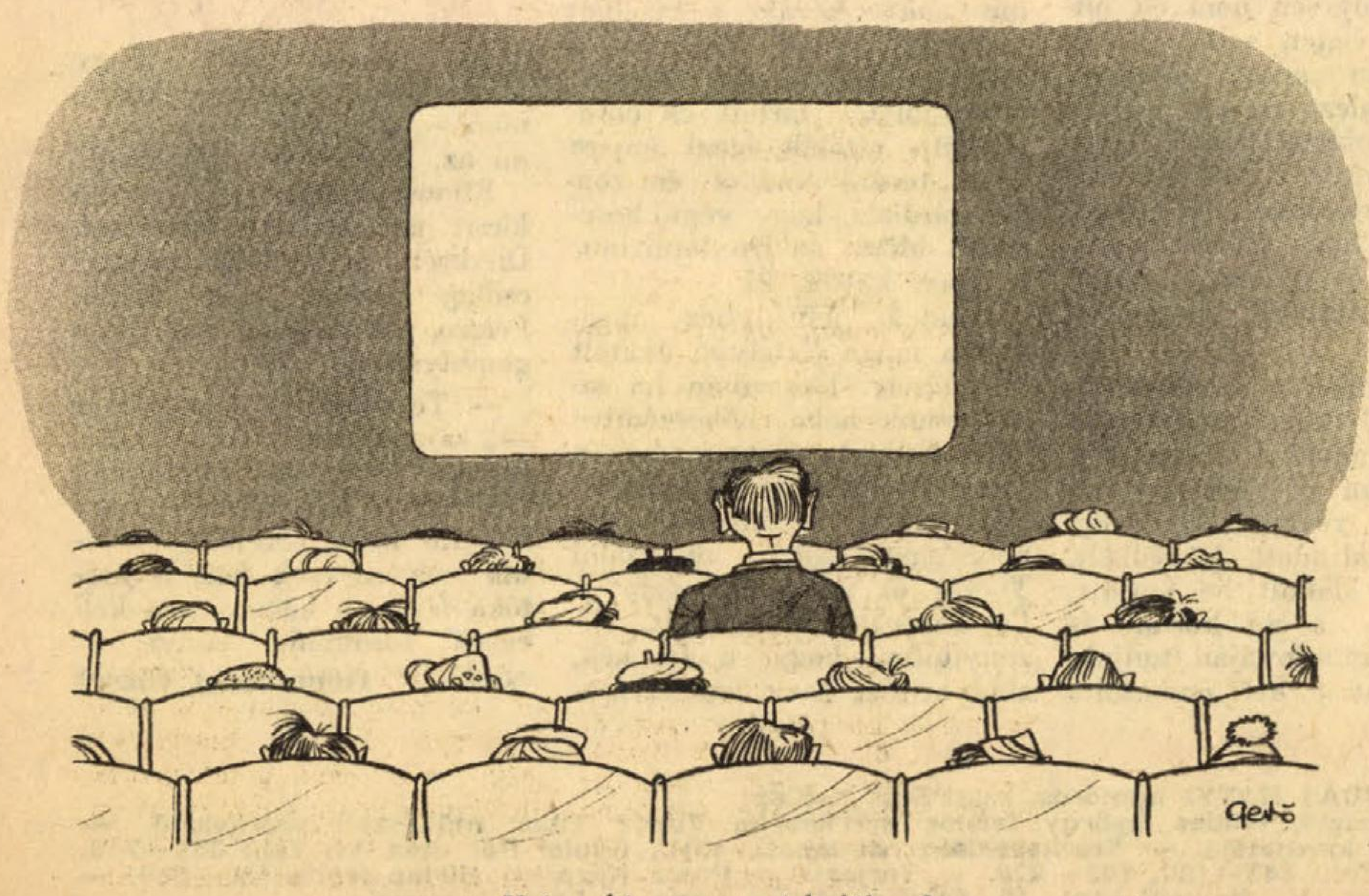
Az általános iskola hatodik osztályos földrajzóráján Franciaország lakossága és gazdasági élete a lecke. Feleléskor a kövér Andriska így kezd hadarni:

— Franciaország lakóinak legnagyobb része francia, de a nyugati félszigeten a kelta eredetű híres *beton* halászok élnek.

Fehér Tibor

Egy délelőtti mozielőadáson

Gerő Sándor rajza

Vajon ki van az iskolában?

Üzemi tolvaj

A jövő előreveti árnyékát.

Hátha valaki nem ismeri...

A cirkuszban jelentkezik egy idomító.

— Két tigrisem és egy bárányom van. Remek mutatvány.

— Mióta dolgozik ezzel a számmal? — kérdi az igazgató.

— Öt éve. A tigrisek ugyanazok, csak a bárányt kell mindig megújítani.

*

Bál van... Két asszony beszélget. És miről beszélget? Természetesen a harmadik asszonyról.

— Mit szólsz a Balog feleségéhez? Fantasztikus, hogy milyen görbe lábai vannak — így az egyik.

— Görbe, az igaz —, bólint a másik —, de ha szambázik, akkor észre sem lehet venni.

TAVASZVÁRÁS A LIGETBEN

Gerő Sándor rajza

Berci, a jelvénnyel

Nehéz azt hamarjában összefoglalni, kicsodám nekem a Berci. Barátom? Sohasem volt különösebb közünk egymáshoz. Cimbora? Bajtárs? Szesztestvér? Egyik se. Ő a Berci és pont. Berci a jelvénnyel. Időnként, nagyon ritkán, elébem toppan az utcán, vagy társaságban váltunk néhány szót.

Tény, hogy együtt jártunk elemibe és egyesült becsvágy-

gyal gyűjtöttük a sarki konflisállomáson életunt gebék elhullott patkószegeit, melyekkel a bakozás nevű népszerű társasjátékot lehetett űzni. Berci akkoriban se vonta magára a közfigyelmet semmivel. Nem volt se különösebben eszes, se feltűnően ostoba. Átlag volt. Legfeljebb egy különös passzióval tűnt ki: rajongott a jelvényekért.

Később is mindig így volt, sőt ígyebb. Gomblyukából sohasem hiányzott a jelvény. Mindössze futó pillantást kellett vetni a Berci mindenkori kabátjára és mint valami toronyóráról, le lehetett olvasni róla az időjárást. A zománcozott bádogizék hitelesen tudósítottak divatról, politikáról, kormányformák tündökléséről és alkonyáról. Szélcsendes időben Berci gomblyuka békés jelleget öltött, nyugtalan korszakokban együtt lángolt a tömegszenvedélyekkel. Közömbösebb években, teszem fel, ejtőernyős volt, pártoló Vöröskereszt-tag, vagy kongreganista. Persze nem valóságosan, csak — mondjuk — rokonszenvileg. Ő, a Berci, személyesen nem ugrott ejtőernyővel, személyesen nem élt hitbuzgalmi életet, soha egy fityinget se adott jótékony célra. Mindezt csupán jelezte. A gomblyukban. Viselte a jelvényt, élvezte hozzá a vakmerő sportember nimbuszát, a könyörületes léleknek járó elismerést és vedelte a potyabort a különböző lumpolásokon.

Más ember a modorával, fellépésével, külső vagy belső tulajdonságaival igyekszik érvényesülni az életben, ő ezt jelvények révén cselekedte. Ezekkel sodródott, könyökölt, simult és alakult be korába, melyről — a mi korunk is lévén — mindnyájan tudjuk, hogy zavaros kis emberöltő volt. Egymás után jöttek a fasizmus és mellékcsatornái, elkövetkeztek a jelvényviselés aranjuezi szép napjai.

És Berci méltónak bizonyult a nagy napokhoz. Lukullus lakomái nyomorúságos ingyenleves-akciók voltak a dőzsöléshez képest, amelyeket ekkor vitt végbe. Szenvedély és meggyőződés, önérzet és fenyegetés illatozott a gomblyukban. Berci kabátja minden rezsimet visszatükrözött. Állt a Nemzeti Tanács védelme alatt, hordta a cizellált őszirózsát, majd felöltötte a sarlót a kalapáccsal. Később önvizsgálatot tartott és ébredő lett, rátalált igazi énjére mint turáni vadász és rongyosgárdista, hogy végül hosszabb időre az irredentizmus révében kössön ki.

Minden jelvényhez megvolt a maga életelvvé avatott világnézete. Ekkoriban ha találkoztunk néha, bőbeszédűvé vált. Felhívta figyelmemet a soros ideológia egyedül üdvözítő voltára. Lebilincselő szókészséggel tudta analizálni Turánt és megmagyarázta a Csodaszarvas mozgalmat. Bizonyította, hogy a fű kék, zöld az ég, hogy hét szvasztikából áll a göncöl szekere. Később a nyilaskereszthez már nem fűzött nyilatkozatot, ugyanis nyilas korában nem köszönt vissza. Úgy látszik, nem ismert meg.

Most már évek óta rámismer megint. Legutóbb, amikor egymásba botlottunk, csepegett az eső. Berci köpcös termetén elegánsan omlott alá a finom selyemballon esőköpeny. Úgy látszik, most se

megy rosszul neki. Hogy vagy, hogy vagy? — köszönöm —, a család? — so, so —, mi az, most nincs jelvényed?

Elmosolyodott, szétnyitotta kicsit az elegáns esőkabátot. Diszkrét, apró, ötágú aranycsillag villant meg alatta. Persze, a kiskabáton hordja, a gomblyukban. Na ja.

— Te szegény, naiv ember — sajnálkozott a Berci mosolya — csak nem gondoltad? Ott van az, légy nyugodt, már hogyne lenne. Szembe is tűnik szépen, csak fent a hajtóka táján, a köpenyegen kell egyet fordítani, ennyi az egész.

Debreczeni József

LUDAS MATYI humoros, szatirikus hetilap.
Szerkesztőbizottság: Tabi László főszerkesztő, Földes György felelős szerkesztő, Toncz Tibor művészeti szerkesztő. — A kiadásért felel a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850. — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Honvéd utca. 10. Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató.